Issued on 27-10-60

Volume : II
No. I

20th February, 1960
(Saturday)

Ist Phalguna
1881 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II —Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	Pages
Presentation of the Budget for the year 1960-61	[1-126]

The
Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT

Thirty-eight day of the Ninth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 20th February, 1960.

The House met at Four of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

[NO QUESTIONS: PART I- NOT PUBLISHED]

Presentation of the Budget for the year, 1960-61

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆర్థిక శాఖామంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు, యిప్పుడు 1960-61 సంవత్సరపు సాలీనా ఆదాయవ్యయ పట్టికను (బడ్జెటు) ప్రవేశ పెడతారు.

ఆర్థికమంత్రి (శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి):— అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరపు ఆర్థిక ప్రతిపాదనను అంటే, 1960-61 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ బడ్జెట్టును సమర్పిస్తున్నాను.

ముందుగా, మనపూర్వ ముఖ్యమంత్రి, డా. సంజీవరెడ్డికి ప్రశంసా పూర్వకమైన మన అభినందనలను ప్రకటిస్తున్నాను. రాష్ట్రపు చిక్కు వ్యవహారాలను ఆయన ఎంతో సామర్థ్యంతో, ఘటందాతనంతో సర్దుబాటు చేశారు. అలాగే మన యువక ముఖ్యమంత్రి, సరసుడు అయినట్టి శ్రీ సంజీవయ్యనుకూడా అభినందిస్తున్నాను. వీరి నాయకత్వంక్రింద రాష్ట్రం అన్ని విషయాల్లోనూ ఇంకా ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశిస్తున్నాను. పూజనీయులైన మన సభాపతికి, రాష్ట్రపతి "పద్మభూషణ్" బిరుదును ప్రదానం చేశారు. (హర్షం) ఇది ఎంతో ఆనందదాయకమైన విషయం. ఈ గౌరవానికి వారు పూర్తిగా అర్హులు.

నా బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను గురించి ప్రస్తావించేముందు, ఒక చిన్న మనవి. [illegible] సంవత్సరంలో రాష్ట్రపు ఆర్థిక ద్రవ్య స్థితిగతులు ఎలావున్నదీ [illegible] సమీక్షిస్తున్నాను.

1959 లోని ఆర్థికస్థితుల పరామర్శ

1959 లో దేశంలో ద్రవ్యోల్బణ పరిస్థితి వ్యాప్తిలో వున్నది. 1958-59లో పంటలు మామూలుకన్న బాగానే పండినమాట నిజమే. పెరుగుతున్న ధరలపై దీని ప్రభావం కొంత సోకినమాట నిజమే. అయినప్పటికీ ధరల విసురును వెనక్కు మళ్ళించటం మాత్రం పూర్తిగా సాధ్యం కాలేకపోయింది. మరి ప్రస్తుత సంవత్సరపు పంటలను గురించిన అంచనాల ప్రకారం కూడా తత్క్షణ ప్రయోజనం గురించి ఏమంత ఆశ కన్పించటంలేదు. ఇటు దేశంలోనూ, ఇటు రాష్ట్రంలోనూ పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి పెరుగుతూనే వున్నది. అయితే యేం, పనిలేనివారికి పనిపాటులు కల్పించటంలో మాత్రం చెప్పుకోతగ్గ అభివృద్ధి ఏమంత కన్పించలేదు. కాని అతిముఖ్యమైన విషయం ఏమంటే, ప్రణాళికా పథకాలు మాత్రం చురుగ్గా అమలు జరుగుతున్నాయి.

1958 సంవత్సరంలో వరదలు, అతివృష్టి, అనావృష్టి, అంటు తెగుళ్ళు స్వైర విహారం చేసి, పైర్లకు తీవ్రనష్టం కల్గించాయి. అందుమూలంగా అవసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. కాని 1959 సంవత్సరంలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనేకాక, దేశం మొత్తంమీద కూడ పంటలు బాగా పండినాయి. ప్రథమ పంచవర్షప్రణాళిక ఆరంభమైనాక, ఆహారధాన్యాలు ఇంత అధికంగా పండటం ఇదే మొదటిసారి. ఇందుకు దేశంలోని వాతావరణం అనుకూలంగా ఉండటం ఒక్కటే కాదు కారణం. కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు అమలు జరిపిన కార్యక్రమాలు, వ్యవసాయదారులు అవలంబించిన మేలురకపు సేద్యవిధానాలుకూడ అధికోత్పత్తికి చాలా ఉపయోగపడినాయి.

ఆహార పరిస్థితి :— అయితే ఈ అభివృద్ధి చెప్పుకోతగ్గదే అయినప్పటికీ 1958-59 లో దేశంలోని మొత్తం ఆహార పరిస్థితిపై దాని ప్రభావం [illegible] ఎక్కువగా పడలేదు. కాబట్టే కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ధాన్యాన్ని [illegible] చేయటానికి, ధరలను అదుపులో పెట్టటానికి తగుకృషిని చేస్తూనే ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రానికి విడిగా ఒక ఆహారమండలాన్ని ఏర్పాటుచేయటం మంచిదని ఎంతగానో కేంద్రప్రభుత్వానికి నచ్చచెప్పాము. అయినప్పటికీ కేంద్రప్రభుత్వం దక్షిణాదిన ఆహార మండలపు ఏర్పాటునే కొనసాగించటానికి నిశ్చయించింది. రాష్ట్రంలో ధాన్యపు సరకును నిల్వచేసి, అధికం చేయటానికిగాను, రాష్ట్రప్రభుత్వం తన "పరిమిత సేకరణ" విధానాన్ని నిర్వహించింది.

ఈ సందర్భంలో ఒకమాట చెప్పవలసి ఉన్నది. ఇటీవల హైదరాబాదుకు [illegible] వచ్చినప్పుడు, ఆయన మనకొక మాట యిచ్చారు. మన

తరుగు ప్రాంతాలను పోషించటానికి, ధరలు వెఱ్ఱితలలు వేయకుండా నివారించ టానికి అవసరమైన సరకును, అంటే ఒకటి రెండు లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ఈ ఏడాదిలో ఆయన మన రాష్ట్రానికి సప్లయి చేస్తామన్నారు. ఎరువుల విషయంలో మనకున్న ప్రత్యేక అవసరాలనుకూడా ఆయన గుర్తించారు. అందుకు తగిన సప్లయిలను ఏర్పాటు చేయటానికి ఒప్పుకున్నారు ఇలా అవసర మైనంతగా ఎరువులు లభిస్తే, మనరాష్ట్రంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి ఇంకా అధికం కాగలదని ఆశించవచ్చును. దక్షిణ రాష్ట్రాలలో గోధుమ, గోధుమ సరకులను స్వేచ్ఛగా రవాణా చేసేందుకు వీలుగా, 1957 అంతర్మండలపు గోధుమ రవాణా కంట్రోలు ఆర్డరును 1959 మే నెలలో కేంద్రప్రభుత్వం సవరించింది.

ధరలు — 1959 ప్రారంభంలో చాల వస్తువుల టోకు ధరలు తగ్గుముఖం చూపినాయి కాని మళ్ళీ 1959 మే నెలనుంచి ఆకాశంకేసి చూడటం ఆరంభ మైంది. ఇంకా ఆ ధోరణి సాగుతూనే వున్నది. కొన్ని ఆహారేతర వస్తువుల ధరలు, ముఖ్యంగా నూనెవిత్తుల, ప్రత్తిసరకుల ధరలు కొంతవరకు శాంతించి నాయి. అయితే 1959 ఆరంభంలో నిశ్చలంగావున్న వాడకపు వస్తువుల ధరలు, ఆ తర్వాత, రాష్ట్రంలో చాలా కేంద్రాల్లో మళ్ళీ ప్రకోపించినాయి. ఆహార వస్తువుల ధరలు పెరగటమే ఇందుకు ముఖ్యకారణం.

పరిశ్రమలు :— క్రితం సంవత్సరంలోకన్న 1959లో రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలు అధికంగా ఉత్పత్తి చేశాయి. ప్రత్తి, నూలు, మద్యం, ఎరువులు, గాజు, సిమెంటు, బొగ్గు, కాగితం, సిగరెట్లు—వీటి విషయంలో నెలసరి సగటు ఉత్పత్తి పెరిగింది. కాని ప్రత్తిసరకులు, జనపనార, ఆస్ బెస్టాస్, పంచదార 1958లో కన్న తక్కువ ఉత్పత్తి అయినాయి.

కార్మికులు :— 1958లో కన్న 1959లో కార్మికుల అలజడి అధికంగా వుంది. పనివారల సంఖ్యను తగ్గించటం, అధిక వేతనాలు, కరువుభత్యం—వీటినిగురించే వివాదాలు ఎక్కువగా జరిగినాయి. కనీస వేతనాల చట్టం వర్తించే వివిధ తరగతుల కార్మికుల వేతన ప్రమాణాలను సవరించి, మళ్ళీ నిశ్చయం చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. ఇందుమూలంగా ఇకముందు, యజమాని-కార్మికులమధ్య బాంధవ్యాలు చక్కబడగలవని ఆశించుదాం.

ఉద్యోగ వసతులు :— ఎన్నో ప్రణాళికా పథకాలు అమలు జరుగుతున్న ప్పటికి, దేశం మొత్తంమీద లాగానే రాష్ట్రంలోకూడ నిరుద్యోగ విషయం ఇంకా తీవ్రసమస్యగానే వుంటూ వచ్చింది. రాష్ట్ర, కేంద్రప్రభుత్వాలు ఉద్యోగ అవ

కాశాలను అధికం చేయాలని ఎంతగానో పాటుపడుతున్నాయి. అయితే ఒక్క విషయం—త్వరత్వరగా పరిశ్రమలను నెలకొల్పితేనే తప్ప, అవి మధ్యరకంవి గానీ, చిన్నరకంవి గానీ, పరిస్థితి కుదుటపడదు.

ప్రభుత్వ ఆర్థిక స్థితి

మన కొత్తరాష్ట్రం ఏర్పడిన నాల్గవ సంవత్సరం ఇది. అంతేకాదు. రెండవ ప్రణాళికకుకూడ నాల్గవ సంవత్సరం. అప్పుడే మూడవ ప్రణాళిక సన్నాహాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. 1956 నుంచి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని సుస్థిరంచేసే ప్రయత్నంలో జరిగిన అభివృద్ధిని గురించి ఈ తరుణంలో కొద్దిగా ప్రస్తావించటం అప్రస్తుతం కాదనుకుంటాను.

1956లో కొత్తరాష్ట్రం రూ 1.59 కోట్ల లొక్కపు నిల్వతో ప్రారంభమైంది. 1956-57 సంవత్సరానికి రివిన్యూ జమలు రూ. 47.25 కోట్లు అని, రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 51.94 కోట్లు అని అనుకోవటం జరిగింది. ఆ ఏడాది పెట్టుబడి ఖర్చు రూ. 24.16 కోట్లు అని అంచనా వేయబడింది. ఇది ఇలావుండగా ప్రభుత్వ ఋణ బాధ్యతకు తోడు కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్దనుండి, రిజర్వు బ్యాంకునుండి ఎప్పటికప్పుడు 'ఓవర్ డ్రాఫ్టు'లను తీసుకుంటూనే ఉన్నాము. కొత్తగా రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయటంవలన పరిపాలనావ్యవస్థలో కలిగే ఒడుదుడుకులు, ఆరంభదశలో వుండే ఆటంకాలు, సిద్ధంగా లేకపోవటం, ఇన్ని ఇబ్బందులున్నప్పటికి, రెండవ ప్రణాళిక క్రింద రూ. 175 కోట్లు ఖర్చుచేయాలని సాహసంతో ఉద్యమించాము. ప్రభుత్వపు నిర్విరామకృషి మూలంగానూ, మన ప్రజల సహకారంవల్లనూ పరిపాలనా వ్యవస్థలోని లోటులను సర్దుబాటు చేసుకొనగలిగాము. అంతేకాదు. కొత్త రాష్ట్రపు ఆర్థిక వ్యవస్థను కూడా సుస్థిరం చేసుకోగలిగాము.

తత్ఫలితంగా పరిస్థితి ఇలా ఉన్నది. 1959–60 సవరించిన అంచనాల ప్రకారం, రివిన్యూ రూ. 78.08 కోట్లు, రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 76.13 కోట్లు అని తేలింది. అంటే రివిన్యూ మిగులు రూ. 1.95 కోట్లు అన్నమాట. పెట్టుబడి వినియోగం రూ. 30.10 కోట్లకు పెరిగింది. 1960–61 బడ్జెటు అంకెలు ఇంకెక్కువ అభివృద్ధిని సూచించగలవు. రివిన్యూ జమలు రూ. 82.18 కోట్లు, రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 81.98 కోట్లు ఉండగలవు. అంటే మిగులు రూ. 20 లక్షలు ఉంటుంది. పెట్టుబడి ఖర్చు వచ్చేసంవత్సరం రూ. 32.44 కోట్లదాకా వుంటుంది.

రివిన్యూ బడ్జెట్టులోని ముఖ్యమైన అభివృద్ధి పద్దుల క్రింద ఖర్చు ఎలా పెరుగుతున్నదీ, కింది అంకెలనుబట్టి తెలుసుకొనవచ్చును.

పద్దు	ఖర్చు అంచనా (1956-57)	కేటాయింపు (1960-61)
1	2	3
రివిన్యూఖాతా:-		
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు
వ్యవసాయం	128	348
పశువైద్యం	51	143
సహకారం	55	195
విద్య	926	1525
వైద్యం, ప్రజారోగ్యం	328	728
పరిశ్రమలు	120	195
సివిల్ పనులు	301	529
సమాజ వికాస కార్యక్రమాలు	409	450

1960 మార్చి నెలాఖరుకు ప్రభుత్వ ఋణబాధ్యత రూ 186, కోట్లు ఉండవచ్చును.

ఒకొక్కప్పుడు క్లిష్టమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొనవలసివచ్చి రిజర్వుబ్యాంకు నుంచి పెద్ద పెట్టున 'ఓవర్ డ్రాఫ్టు' లను తీసుకోక తప్పేదికాదు. మరి ఒక ప్రక్కనేమో ఖర్చు త్వరగా పెరిగిపోతుండె. కాని రివిన్యూ వసూళ్లు అందుకు బరాబరుగా జరిగేవికావు. అందులోనూ కొన్ని వసూళ్లు ఏడాదిపొడుగునా కాక, కొన్ని తరుణాల్లోనే లభించగలవు. అయితే యిప్పుడు పరిస్థితి చాలవరకు కుదుటబడింది. ఇందుకు కారణాలు-ప్రణాళిక స్కీములకు కేంద్ర సహాయాన్ని మంజూరు చేసే విధానంలో కొన్ని మార్పులు జరగటం; పన్నులవిధింపు, ప్రజలనుంచి ఋణ సేకరణ, రివిన్యూ బకాయిల వసూళ్లు-వీటి విషయంలో మనం చేసిన కృషి. వీటిమూలంగా పరిస్థితి మారింది.

ఇప్పుడు 1958-59 లెక్కలగురించి, 1959-60 సవరించిన అంచనాలగురించి క్లుప్తంగా చెప్పి, 1960-61 బడ్జెటు ప్రతిపాదనలకు చెందిన ముఖ్యమైన అంశాలను గురించి వివరిస్తాను. వివరాలు ఆర్థిక కార్యదర్శి సమర్పించిన వివరణ నివేదికలోనూ, బడ్జెటుతోపాటు అందించిన ఇతర కాగితాల్లోనూ ఉదాహరించబడినవి.

బడ్జెటు ప్రతిపాదనల పరిశీలనను సులభం చేయటానికిగాను, తొలిసారిగా వివరణ నివేదికను కూడ తెలుగులో తయారుచేయటం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఇందుకు హర్షిస్తారని నమ్ముతున్నాను. (హర్షం)

1958-59 లెక్కలు

1958-59 వ సంవత్సరం రూ. 3.00 కోట్ల రొక్కపు నిలవతో ప్రారంభమైంది. ఆ ఏడాది రివిన్యూ జమలు రూ.67.52 కోట్లు, రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 63.42 కోట్లు ఉండి, రివిన్యూ మిగులు రూ. 4.10 కోట్లు లభించింది. పెట్టుబడికాతా క్రింద ఖర్చు రూ. 24.71 కోట్లు జరిగింది. ప్రభుత్వఋణం రూ. 18.56 కోట్లకు పెరిగింది. డిపాజిట్లు, అడ్వాన్సులు, ఇతర అప్పు పద్దు వ్యవహారాల ఫలితంగా రూ. 5.00 కోట్ల నికర రాబడి తేలింది. ఆ ఏడాది రూ. 5.95 కోట్ల నిలవతో ముగిసింది.

1959-60 సవరించిన అంచనాలు

1959-60 బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం, రూ. 72.04 కోట్ల మొత్తం రివిన్యూ క్రింది విధంగా సూచింపబడింది.

		రూ. కోట్లు
(అ) సాధారణ రివిన్యూ	...	66.29
(ఆ) ప్రణాళిక పథకాలకు కేంద్ర గ్రాంట్లు	...	5.00
(ఇ) క్రొత్త పన్ను విధానాల ద్వారా ఆశించిన రాబడి	...	0.75
మొత్తం		72.04

సవరించిన అంచనాలలో, ఇప్పటి పన్ను విధానాలు, వాణిజ్య వ్యవహారాలు వగైరాల ద్వారా రూ. 68.21 కోట్ల ఆదాయం రావచ్చునని లెక్కించబడింది. కేంద్ర గ్రాంట్లు రూ. 7.82 కోట్లు ఉండవచ్చును. ప్రయాణీకులమీద, సరకులమీద 1959 మార్చి నెలనుంచి ప్రవేశపెట్టిన పన్నుద్వారా రాబడి రూ 1.10 కోట్లు ఉండగలదని ఇప్పుడు అంచనా వేయబడింది. సాధారణ రివిన్యూ క్రింద కనబడిన రూ. 1.92 కోట్ల పెరుగుదలకు, ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ఎక్సైజు సుంకాలు, అమ్మకం పన్ను, విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలు తోడ్పడినాయి. కేంద్ర గ్రాంట్ల క్రింద రూ. 2.82 కోట్ల పెరుగుదల కన్పించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించిన పథకాల

నిమిత్తమై వచ్చే కేంద్ర సహాయాన్ని ఖర్చు తగ్గింపుగా చూపటానికి బదులు, జమగా చూపించటం వలన ఆ పెరుగుదల కన్పించింది. ఇతర రివిన్యూ పద్దులకు చెందిన తేడాలను గురించి, ఆర్థిక కార్యదర్శి వివరణ నివేదికలో తెలియజేయడ మైనది.

1959–60 బడ్జెట్ అంచనాల్లో రివిన్యూ ఖర్చు రూ 71.66 కోట్లుగా ఎంచ బడింది. అది ఇప్పుడు సవరించిన అంచనాల్లో క్రింది విధంగా రూ. 76.13 కోట్లకు పెరుగవచ్చును

	బడ్జెటు అంచనా 1959–60 రూ. కోట్లు	సవరించిన అంచనా 1959–60 రూ. కోట్లు
(1) సాధారణ ఖర్చు	57.91	59.32
(2) ప్రణాళిక ఖర్చు	13.75	16.81
మొత్తం	71.66	76.13

రివిన్యూ మిగులు :– 1995–60 సంవత్సరానికి మొదట్లో అనుకొన్న రూ. 38 లక్షల రివిన్యూ మిగులు, పైమార్పుల ఫలితంగా ఇప్పుడు రూ. 1.95 కోట్లు ఉంటుంది.

పెట్టుబడి ఖర్చు :– బడ్జెటులో మొత్తం పెట్టుబడి వినియోగానికై రూ. 28.30 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఇందులో రు. 24.75 కోట్లు ప్రణాళికా పథకాలకు, మిగతా రూ. 3.55 కోట్లు ప్రణాళికలో లేని ఇతర ముఖ్య విషయాలకు కేటాయించబడినాయి. ఇప్పుడీ మొత్తాలు సవరించిన అంచనాల ప్రకారం వరుసగా రూ 24.84 కోట్లు, రూ. 5.26 కోట్లు ఉంటాయి. ప్రణాళికకు చెందని పథకాల పెట్టుబడి ఖర్చు క్రింద కన్పించే రూ. 1.71 కోట్ల పెరుగుదల, ముఖ్యంగా పారిశ్రామిక సంస్థల్లో పెట్టుబడుల క్రింద, ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ కేటాయింపు క్రింద ఏర్పడింది.

ప్రభుత్వ ఋణం :– మొదటి అంచనాల ప్రకారం రూ. 6 కోట్ల ప్రభుత్వ ఋణాన్ని ఉద్దేశించగా, జరిగిన నికరపు వసూళ్లు మొత్తం రూ. 12.0 కోట్లు దాటింది. కాని ప్రకటన షరతులబట్టి, ప్రభుత్వం రూ. 6.54 కోట్లను మాత్రమే తీసుకోనగలిగింది. ప్రణాళికా పథకాలు వగైరాలకు కేంద్రం చేసే ఋణసహాయం, జీవితభీమా వ్యవస్థ, జాతీయ వ్యవసాయ పరపతి వ్యవస్థ, రిజర్వు బ్యాంకు వగైరా

కొన్ని స్వతంత్ర సంస్థలుచేసే సహాయం రూ. 27.24 కోట్లు ఉండవచ్చునని అంచనా వేయబడింది. హైదరాబాదు ప్రభుత్వపు 1954-59 2½ శాతం ఋణపు వాటా క్రింద రూ. 4.35 కోట్లు, సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్రపు 1959, 3 శాతపు ఋణపు చెల్లింపు కింద రూ. 45 లక్షలు ప్రభుత్వం యీ ఏడాది సమకూర్చవలసి వచ్చినది. పై బాధ్యతలను నిర్వర్తించాక, కేంద్ర ఋణాల విషయమై దఫాలవారీ మొత్తాల చెల్లింపుకింద చేయవలసిన కేటాయింపు జరిగాక, 1959-60లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఋణపు నికరపు పెరుగుదల రూ. 17.05 కోట్లు ఉండగలదని అంచనా వేయబడింది.

డిపాజిట్లు, అడ్వాన్సులు :- 1959-60లో అప్పు, డిపాజిట్లు వగైరా వ్యవహారాల ఫలితంగా రూ. 26 లక్షల నికరపు రాబడి లభించింది.

రొక్కపు నిలవ :- 1959-60 సంవత్సరము బడ్జెటు అంచనాలలో ఊహించబడినట్లు రూ. 1.44 కోట్ల లోటుతో కాక రూ. 4.89 కోట్ల లోటుతో ముగియవచ్చునని తేలింది. దీనికి ముఖ్య కారణం ఇది: ప్రస్తుత సంవత్సరానికి ప్రణాళికా వినియోగానికై బడ్జెటు అంచనాలలో రూ 42.03 కోట్లు కేటాయించబడినది. కాని సవరించిన అంచనాల ప్రకారం, వినియోగం రూ. 44.21 కోట్లు ఉన్నది.

1960-61 బడ్జెట్ అంచనాలు

ఇక 1960-61 సంవత్సరపు నా బడ్జెట్ ప్రతిపాదలను గురించి వివరిస్తాను.

రివిన్యూ

ఇప్పటి పన్నులు, వాణిజ్య వ్యవహారాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వపు పన్నుల్లో రాష్ట్రవాటా, ప్రణాళికాపథకాలతో సహా వివిధ ప్రయోజనాలకై లభించే కేంద్ర గ్రాంట్లు, వీటి ద్వారా 1960-61లో వచ్చే రివిన్యూ రూ. 82.18 కోట్లు వుంటుందని అంచనా వేయబడింది. 1959-60 సవరించిన అంచనాల్లో రివిన్యూ రూ. 78.08 కోట్లు వుంటుందని భావించబడింది. ఈ రూ. 4.10 కోట్ల అభివృద్ధి ముఖ్యంగా ఇలా జరిగింది :-భూమి రివిన్యూ (రూ. 50 లక్షలు); రాష్ట్ర ఎక్సైజు సుంకాలు (రూ. 42 లక్షలు); అమ్మకం పన్ను (రూ. 52 లక్షలు) మిగతా పన్నులు, సుంకాలు (రూ. 29 లక్షలు), పరిశ్రమలు, సప్లయిలు (రూ. 27 లక్షలు); కేంద్ర గ్రాంట్లు, పన్నులు (రూ. 164 లక్షలు); అవీ యివీ (రూ. 46 లక్షలు).

1960-61 సంవత్సరానికి అంచనావేసినట్టి రూ. *82.8* కోట్లలో విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ, రోడ్డు రవాణా సంస్థల సంపాదనలను చేర్చలేదు. పూర్వపు

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖను, రోడ్డు రవాణాశాఖను స్వతంత్ర సంస్థలుగా మార్చి, వీటిని రూపొందించటం జరిగింది ఈ రెండు శాఖలు ప్రభుత్వంతోనే కలసివుంటే, నేటి రివిన్యూ రూ. 90 కోట్లు దాటేది.

రివిన్యూ ఖర్చు

1960-61 బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం, మొత్తం రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 8.198 కోట్లు ఉంటుంది. ఇందులో ప్రణాళికా వినియోగపు రివిన్యూభాగం రూ. 19 47 కోట్లు ఉంటుంది. మిగతాది ఇప్పటి 'సర్వీసెస్' వగైరాల నిర్వహణ క్రింద అవుతుంది. వివరాలు .—

(రూ కోట్లు)

పద్దు	సవరించిన అంచనా 1959-60	బడ్జెట్ అంచనా 1960-61	పెరుగుదల
సాధారణఖర్చు	59.32	62.51	3.19
ప్రణాళిక ఖర్చు	.16.81	19.47	2 66
మొత్తం	76 13	81.98	5 85

రానున్న సంవత్సరపు రివిన్యూ ఖర్చులో పెరుగుదలకు ముఖ్య కారణాలు- గ్రేడు జీతపు హెచ్చింపుల మూలంగా మామూలుగా పెరిగే ఖర్చు, రెండవ భాగపు పథకాలకోసం చేసే కేటాయింపు. ఈ పథకాల జాబితా ఆర్థిక కార్యదర్శి వివరణ నివేదికలో ఉదాహరించబడింది. వీటిలో కొన్ని రాష్ట్ర ప్రణాళికకు చెందినట్టివి; మిగతావి పరిపాలనా శాఖల అత్యవసరాలకు చెందినట్టివి. ప్రణాళికలో వీటికి తగిన కేటాయింపు చేయటానికి వీలులేకపోయింది. కొత్తగా ఖర్చు అయ్యే ముఖ్యమైన అంశాలను కొన్నిటినే పేర్కొంటున్నాను. ఇందుకు తగిన కేటాయింపు 1960-61 ఖర్చు కార్యక్రమంలో చేయబడింది.

(1) రూ. 9 లక్షలు (గ్రాంటు రూ. 4 లక్షలు; ఋణం రూ. 5 లక్షలు) విశాఖపట్నం సముద్రతీరపు అభివృద్ధులకుగాను కేటాయించబడింది.

(2) పోలీసు శాఖలోని మోటారుబండ్లకు చాలా వాటికి అయుష్కాలం పూర్తిఅయింది. ఇక వాటి వాడకం లాభసాటి కాదు. అలాంటి కాలంతీరినట్టి, లాభసాటి కానట్టి బండ్లస్థానే కొత్తవాటిని కొనటానికి రూ. 45 లక్షలు అవసరం అవుతుంది. ఈ మొత్తాన్ని అయిదు సంవత్సరములలో ఖర్చు చేయాలని ఉద్దేశించటం జరిగింది. బడ్జెటులో రూ. 9 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

(3) రివిన్యూశాఖ కూడా రివిన్యూ అధికార్ల నిమిత్తమై, ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతపువారి నిమిత్తమై జీపులు కావాలని వత్తిడిచేస్తోంది. ఇందుకై రూ 10 లక్షలను కేటాయించటం జరిగింది.

(4) కరీంనగర్, మహబూబ్‌నగర్, తాడేపల్లిగూడెం, తాడిపత్రి, నరిస రావుపేట, మదనపల్లివద్ద అగ్నిమాపక కేంద్రాలను స్థాపించటానికి అగ్నిమాపక శాఖకు అవసరమైన జలాశయాల నిర్మాణానికి, మిగతా పనులకు రూ. 4.71 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది

(5) గ్రామాలలో రహదార్ల అభివృద్ధికై పంచాయతీలకు గ్రాంట్లనిచ్చే నిమిత్తమై రూ. 8 లక్షల మొత్తంకేటాయించబడింది.

(6) రెండవతరగతి పంచాయతీలకు చెందినట్టి పన్నుల అప్పగింత మూలంగా లోకల్ ఫండ్ ఆడిట్ శాఖ బాధ్యతలు హెచ్చినాయి. ఇందువలన ఆ సంస్థను విస్తరించి, బలపరచవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అందుకై రూ. 4.40 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

(7) సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్రంలోనూ, కొంతకాలంపాటు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కూడ "టోలుపన్ను" ద్వారావచ్చే ఆదాయపు నష్టానికి, మోటారు బండ్లపై లైసెన్సుల రుసుముల విషయంలోను పరిహారాన్ని ప్రభుత్వంనుంచి పొందేహక్కు పురపాలక సంఘాలకు వుండేది. ఈ ఖాతా క్రింద ప్రభుత్వం దాదాపు రూ. 5 00 లక్షలు ఖర్చు చేసేది. ఆ తర్వాత మాత్రం ప్రభుత్వం స్థానిక సంస్థలకు ఇస్తున్న మిగతా గ్రాంటులతోపాటు ఈ గ్రాంటునుకూడ ఉపసంహరించటానికి నిశ్చయించింది. ఎందుకంటె నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యాకార్యక్రమానికై ప్రభుత్వం డబ్బు సమకూర్చవలసివున్నది. పురపాలక సంఘాలకు ఈ గ్రాంటును మళ్ళీ 1960-61 బడ్జెట్ సంవత్సరం నుంచి వర్తింపజేయాలని ఉద్దేశించటం జరిగింది.

(8) వినోదపు పన్ను రాబడిలో 80 శతిని పొందే హక్కు ప్రస్తుతం పురపాలక సంఘాలకున్నది. మిగతా మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం వసూళ్ళు వగైరా బాధ్యతల నిమిత్తమై వుంచుకుంటుంది. అయితే ఇలా మినహాయించే 20 శాతం అధికంగా వున్నట్లు ఇదివరలో అనేక సందర్భాల్లో విజ్ఞప్తులు చేయబడినాయి. అందుకని పురపాలక సంఘాల వాటాను 80 శతినుంచి 90 శతికి పెంచాలనే ప్రతిపాదన జరిగింది. తత్ఫలితంగా పురపాలక సంఘాలకు ఇంకా సుమారు రూ. 7.66 లక్షల మొత్తాన్ని చెల్లించవలసి వున్నది.

(9) హరిజనుల గృహపథకాలకోసం, వెనుకబడిన తరగతులు వర్గాల విద్యాసౌకర్యాలకోసం 1959-60 బడ్జెట్ అంచనాల్లో రూ 10 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడింది. వచ్చే ఏడాదినుంచి ఈ కేటాయింపును రూ. 20 లక్షలదాకా పెంచాలని ఉద్దేశించాం. వివరాలు:-

	1959-60 కేటాయింపు	1960-61 లో ఉద్దేశించిన కేటాయింపు
	(రూ లక్షలు)	
(అ) హరిజనుల గృహపథకాలకై అదనపు కేటాయింపు	4	10
(ఆ) వెనుకబడిన తరగతుల విద్యాసౌకర్యాలకై అదనపు కేటాయింపు	3	5
(ఇ) వెనుకబడిన తరగతులకు చెందకుండా, ఆర్థికంగా వెనుకబడియున్న బాల బాలికలకు అదనపు కేటాయింపు	3	5

హరిజనుల గృహపథకాలకై మామూలు బడ్జెటులో చేసిన రూ. 3.92 లక్షల కేటాయింపుకు, 1960-61 సంవత్సరానికి ప్రణాళికలో చేసిన రూ. 22.55 లక్షల కేటాయింపుకు అదనంగా ఈ పై మొత్తాలు సమకూర్చబడినాయి.

(10) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో నిరుద్యోగ తీవ్రతను తగ్గించేందుకై, చిన్న పరిశ్రమలను, కుటీర పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయటానికిగాను తగిన సూచనలు చేయవలసిందిగా, కొంతకాలం క్రితం ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. ఈ సంఘం చేసిన సూచనలు పరిశీలించబడుతున్నాయి. ఈ లోపు, ప్రభుత్వామోదం పొందాక పథకాలను ప్రారంభించేందుకై 1960-61 బడ్జెటులో రూ. 10.0 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో ఒక లక్ష రివిన్యూ అంచనాలోనూ, మిగతా మొత్తం పెట్టుబడి బడ్జెటులోనూ, పొందుపరచటం జరిగింది. అవసరమైతే పారిశ్రామిక నిధి ఆదాయంనుంచి కొంత తీసుకొని, ఈ ఏడాది గడువులో ఈ కేటాయింపును పెంచటం కూడా జరుగుతుంది.

(11) పరికరాలు, మందులు, వివిధ ఆసుపత్రుల్లోని రోగుల ఆహారపు ఖర్చు వీటికి చేసే కేటాయింపు సరిపడునంతగా లేదని వైద్యశాఖ తెలియచేస్తోంది.

పరిస్థితులను పరిశీలించగా, ముఖ్యంగా తెలంగాణా ఆసుపత్రుల విషయంలో వెంటనే తగుశ్రద్ధను చూపించటం అవసరం అని తేలింది. వచ్చే ఏడాది బడ్జెటులో ఇందుకై రూ. 24.0 లక్షల ప్రత్యేకగ్రాంటు కేటాయించబడింది.

(12) రాష్ట్ర రహదార్ల, పెద్ద జిల్లా రోడ్ల నిర్వహణకు ప్రస్తుతం ఇస్తున్న గ్రాంట్లు అందుకు సరిపోవని రహదార్ల ప్రధాన ఇంజనీర్ విజ్ఞప్తిచేశాడు. అందుకని, 1960-61 లో రూ 35.00 లక్షల అదనపు మొత్తాన్ని కేటాయించాలని ప్రతిపాదించటం జరిగింది.

(13) ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి రూ 4.0 లక్షల అడ్-హాక్ ఒకే దఫా గ్రాంటును, మిగతా రెండు విశ్వవిద్యాలయాలకు చెరివొక రూ 2.0 లక్షల గ్రాంటును ఇవ్వాలని కూడా ఉద్దేశించబడింది. ఇందుమూలంగా 1960-61 లో వాటి మామూలు బడ్జెటు అవసరాలు తీరుతాయి.

రివిన్యూ మిగులు

ఇంతకుముందే నేను ప్రస్తావించిన రెండవ భాగపు పథకాలకు కేటాయింపును చేశాక, 1960-61 రివిన్యూ అంచనాలు మొత్తం రూ. 20 లక్షల మిగులును సూచిస్తున్నాయి.

పెట్టుబడి వినియోగం

1960-61 పెట్టుబడి వినియోగ కార్యక్రమం క్రింద మొత్తం రూ 32.44 కోట్లు యీ క్రింద చూపబడిన విధంగా ఖర్చు అవుతుంది.

			రూ. లక్షలు
నీటి పారుదల	...	...	1,677.68
విద్యుచ్ఛక్తి (విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థద్వారా జరిగే పెట్టుబడి ఖర్చు మినహా)	...	...	291.82
సివిల్ పనులు	...	...	577.12
ప్రజారోగ్య పథకాలు	...	...	108.67
పారిశ్రామిక సంస్థల్లో, వ్యవహారాల్లో పెట్టుబడి		...	339.64
జమీందార్లకు నష్టపరిహారం	...	...	129.86
పింఛనుల మార్పిడి, ఇతర వివిధాంశాలు		...	119.52
		మొత్తం	3,244.31

పెట్టుబడి వినియోగానికి చెందినట్టి ముఖ్యాంశములు :—

		రూ. లక్షలు
1.	నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు	900 00
2.	తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ	133.69
3.	వంశధార ప్రాజెక్టు	10.00
4.	కర్నూలు-కడప కాలువ	22.00
5.	రాజోలిబండ మళ్ళింపు పథకం	40.00
6.	కడం ప్రాజెక్టు	50 00
7.	పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	60.00
8.	మూసీ ప్రాజెక్టు	30.00
9.	తుంగభద్ర-హైడ్రో-థర్మల్ పథకం	67.00
10.	ఎగువ సైలేరు జల-విద్యుచ్ఛక్తి పథకం	92.45
11.	శ్రీశైలం జల-విద్యుచ్ఛక్తి పథకం (తొలిపనులు)	15.00
12.	తెలంగాణా హైడ్రో-థర్మల్ పథకం	45.35
13.	గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి	116.91
14.	కొత్తగూడెం విద్యుత్ పథకం (తొలిపనులు)	20.00
15.	ఆంధ్ర పేపరు మిల్లులు	70.00
16.	ఎరువుల ఫాక్టరీ	150.00
17.	సెక్రటేరియట్ కట్టడాలు	20 00
18.	పోలీసు కట్టడాలు	37.16

ధవళేశ్వరం వద్ద ఆనకట్ట తలుపులను 2 అడుగులనుంచి 6 అడుగులదాకా పెంచటానికి ఈ ఏడాది బడ్జెట్‌లో నిమిత్తమాత్రంగా రు. 100 లు కేటాయించాము. ఈ కార్యక్రమంవల్ల ఉపయోగంపొందే వారినుండి, తదితరులనుండి కావలసిన ధనాన్ని సేకరించి ఈ ఏడాది ఈ ప్రాజెక్టుకు పూనుకోవచ్చునని ఆశించాము. ఈ పథకానికి రు 2.70 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. మొదటి పంట క్రింద 1,10,000 ఎకరాలు, రెండవ పంట క్రింద 60,000 ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు నీటివసరు లభిస్తుంది. వివిధ కారణాల మూలంగా ఈ పథకాన్ని ఈ ఏడాదీ ప్రారంభించటం పడలేదు. అందుకనే వచ్చే ఏడాది బడ్జెటులో మళ్ళీ నిమిత్తమాత్రంగా రు. 100 లు కేటాయించటం జరిగింది. మిత్రుడు, పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ గౌరవ మంత్రి ఈ బడ్జెట్ సంవత్సరములో, పథకానికి కావలసిన డబ్బును సేకరించేందుకై పూనుకోవాలని అనుకుంటున్నారు. ఈ సందర్భంలో అప్పుడే కొన్ని ప్రాథమిక చర్యలను గురించి పరిశీలన జరుగుతోంది.

సివిల్ పనుల మొత్తంలో క్రింది అంశాలు ఇమిడి వున్నాయి :—

(1) యం. యల్. ఏ. ల క్వార్టర్సులో ఉంటున్న శాసనసభ్యులకు నివాస వసతి కల్పించేందుకుగాను, శాసనసభ్యుల ఇప్పటి హాస్టళ్ళను విస్తరించి, పెద్దవి చేయటానికి రు. 6 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది ఖాళీ అయ్యాక యం. యల్. ఏ. ల క్వార్టర్సును జూనియర్ అధికార్లకు, యన్. జి. ఓ. లకు కేటాయించాలి. వీరి విషయంలో ఇళ్ళ ఎద్దడి సమస్య హెచ్చుగా వున్నది.

(2) హైదరాబాదులో నగర సివిల్ కోర్టుకు తగిన కట్టడాన్ని నిర్మించేందుకై రు. 6 లక్షల కేటాయింపు ఒరిగింది.

(3) జాతీయ నాటక మందిరానికి ఒక భవంతిని నిర్మించేందుకై రు. 10 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో కొంత భాగాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది,

(4) ఫతేమైదానులో క్రీడా మందిరాన్ని నిర్మించడానికి ప్రథమంగా రు. 5 లక్షలు కేటాయించబడినాయి. పని వేగంబట్టి ఇంకెక్కువ ధనం సమకూర్చబడుతుంది.

(5) మంత్రులకు కొలది నివాస భవనాలను, కార్యదర్శులకు, ఉప కార్యదర్శులకు, ఇతర పెద్ద అధికార్లకు నివాస భవనాలను నిర్మించవలసిన అవసరం వుంది. 1960–61 లో ముందుగా మంత్రులకు 6 నివాస భవనాలను, కార్యదర్శులకు, 6 ఉప కార్యదర్శులకు 12 నివాస భవనాలను నిర్మించాలని వున్నది. నివేశన స్థలపు ఖరీదు, ఇతర చిల్లర మల్లర ఖర్చులతో సహా ఇందుకు మొత్తం రు. 16 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది.

(6) ప్రజారోగ్యపు అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో మంజీరా నీటి సప్లై పథకానికి రు. 78.00 లక్షలు కేటాయించబడినవి. ఈ పథకం మూలంగా హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంట నగరాలకు నీటి సప్లై అధికం కాగలదు. దీనికి రు. 2.75 కోట్లు ఖర్చు కావచ్చును.

(7) నెల్లూరు, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, కడప జిల్లాలలో కామవు రోడ్లను పూర్తి చేయటానికై రు. 15 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది,

ఆంధ్ర పేపర్ మిల్స్ ఉత్పత్తిని అధికం చేసే కార్యక్రమానికి గాను, ముఖ్యమైన పరికరాల కొనుగోలుకు, మిగతా పెట్టుబడి ఖర్చుకు వచ్చే షడాది బడ్జెటులో

రు. 70.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ముడిపదార్థాలు, వేతనాలు వగైరాలకు క్రితం సంవత్సరాల్లోటన్నా ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించబడినాయి.

ఋణాలు, అడ్వాన్సులు

		రు. లక్షలు
1) నీటి సప్లయి, మురుగు పారుదల, రోడ్లు వగైరా పనులకై పురపాలకసంఘాల కిచ్చే ఋణాలు	...	81.50
2) వ్యవసాయదార్లకు అడ్వాన్సులు—		
(అ) అమ్మోనియం సల్ఫేట్ సప్లయికుగాను తక్కువ గడువు ఋణాలు	...	160.00
(ఆ) విత్తనాల అధికోత్పత్తి పంపకపు పథకాలు	...	16.00
(ఇ) ఇతర తక్కావీ అడ్వాన్సులు	...	74.79
(ఈ) వ్యవసాయ ఋణాల చట్టం క్రింద ఋణాలు	...	50.00
3) చిన్న పరిశ్రమలకు, కుటీర పరిశ్రమలకు అడ్వాన్సులు	...	26.58
4) సమాజ వికాసపు ప్రాజెక్టుల క్రింద జాతీయ విస్తరణ సేవా పథకాల క్రింద ఋణాలు	...	102.88
5) పారిశ్రామిక గృహ వసతి పథకాలకు, తక్కువ ఆదాయపు వర్గాల గృహ వసతి పథకాలకు ఋణాలు	...	153.78
6) సహకార భూమి తనఖా బ్యాంకులకు తక్కువ గడువు ఋణాలు	...	42.00
7) సహకార విక్రయ విధానపు అభివృద్ధి పథకం క్రింద సహకార సంఘాలకు ఋణాలు	...	34.73

దుమ్ము రేగని రోడ్లు వేయటానికి, సిమెంటు రోడ్లు వేయటానికి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రు. 4 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో రు. 11.5 లక్షలు మొత్తం రు. 15.50 లక్షలు ఋణాల క్రింద పురపాలక సంఘాలకు కేటాయింపబడినాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల చట్టపు లక్ష్యాలను నెరవేర్చగలిగేందుకుగాను, స్థానిక సంస్థలకు అడ్వాన్సులు ఇవ్వటానికై రు. 50 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

సాంకేతిక, వృత్తి కళాశాలల విద్యార్థులకు విద్యా ఋణాల గ్రాంటుకై గాను బడ్జెటులో రు. 2 లక్షలు ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడినవి. ఆర్థిక సహాయం అవసరంగావున్న ప్రతిభాశాలురైన యువతీయువకులకు ఇందుమూలంగా తగిన సహాయం చాలవరకు లభించగలదు.

స్థానిక సంస్థలకు గ్రాంట్లు

ప్రజాస్వామిక వికేంద్రీకరణ, జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితుల స్థాపన మూలంగా స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక బాధ్యతలు అధికమైనాయి. ఇందు మూలంగా పంచాయితీ సమితులకు, పంచాయితీలకు తగినంత ఆర్థిక వసతిని సమ కూర్చటం అవసరమైంది. అప్పుడుగాని ఇవి సరిగ్గా పనిచేయగలిగి, తమపరం చేసిన బాధ్యతలను సరిగా నిర్వహించలేవు. కాబట్టి పంచాయితీలకు, పంచాయితీ సమితు లకు వార్షిక గ్రాంటులను క్రింది విధంగా మంజూరు చేయటానికి నిశ్చయించటం జరిగింది :—

(1) ప్రతి పంచాయితీ సమితికి జనాభాలో ప్రతివ్యక్తికి 25 న.పై. చొప్పున పంచాయితీ సమితులన్నీ ఏర్పడ్డాక ఇందుకుగాను ఏడాదికి సుమారు రు. 65 లక్షలు అవుతుంది. ఇప్పటికి ఏర్పాటైన సమితుల వైశాల్యం, జనాభాబట్టి; వచ్చేఏడాది ఏర్పాటయ్యే వాటి వైశాల్యం, జనాభాబట్టి, వచ్చేఏడాది బడ్జెటులో రు. 40 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

(2) ప్రతి పంచాయితీకి జనాభాలో ప్రతివ్యక్తికి 25 న. పై. చొప్పున, ఏడాదికి ఇందుకవుతుందనుకొన్న రు. 65 లక్షల మొత్తం ఈ బడ్జెటులో చేర్చబడింది.

(3) ప్రతి పంచాయితీకి జనాభాలో ప్రతివ్యక్తికి 25 న. పై. చొప్పున, ఇది "సమానత్వపు నిధి"కి జమకట్టబడుతుంది. వెనకబడి, ప్రత్యేక సహాయం అవసరంగా వున్న పంచాయితీలకు తోడ్పడటానికిగాను ఈ నిధి ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇందుకు కూడ ఏడాదికి రు. 65 లక్షలు కావచ్చును. ఈ మొత్తం బడ్జెటులో కేటాయించ బడింది. ఈ రు. 65 లక్షల్లో, రు. 30 లక్షలను గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సురక్షిత మైన నీటి సప్లయి స్కీములకు ప్రత్యేకించాలని ప్రతిపాదించటం జరిగింది.

(4) రహదార్ల సౌకర్యాలభివృద్ధికిగాను, ప్రతి పంచాయితీ సమితికి జనాభాలో వ్యక్తికి 30 న. పై. చొప్పున వార్షిక గ్రాంటును ఇవ్వటానికి నిశ్చయించటం జరిగింది టోల్సు, లైసెన్సు రుసుముల మూలంగా కలిగే ఆదాయపు నష్టాన్ని భర్తీ చేయటానికని ఇది ఉద్దేశించబడింది. దీనికై ఏడాదికి రు. 78 లక్షలు కావచ్చునని అంచనా వేయబడింది.

పై గ్రాంటుల కదనంగా, రు. 50 లక్షల మొత్తం స్థానిక సంస్థలకు ఋణాల నిచ్చేందుకై కేటాయించబడింది. ఇందుమూలంగా అవి తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించ గలుగుతాయి,

జిల్లా పరిషత్తులకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైన శాసనసభ్యులను అభినందిస్తున్నాను. ప్రజాస్వామిక వికేంద్రీకరణ పథకాన్ని జయప్రదంచేసి, గ్రామీణ ప్రజలకు చిరస్థాయిగావుండే ప్రయోజనాలను చేకూర్చగలిగేందుకై ఉత్తమంగా కృషి చేస్తారని నేను గట్టిగా నమ్ముతున్నాను.

సాధన సదుపాయాలు

రూ. 1.44 కోట్ల లోటు నిలవతో ముగుస్తుందనుకున్న 1959-60 సంవత్సరం ఇప్పుడు రు. 4.89 కోట్ల లోటు నిలవతో ముగుస్తుందని తేలింది. అంటే ఈ మొత్తమే 1960-61 సంవత్సరపు ప్రారంభపు నిలవ అన్నమాట. రివిన్యూ అంచనాల ప్రకారం రు. 20 లక్షల మిగులు లభించవచ్చును. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వం, రిజర్వుబ్యాంకు, ఇతర సంస్థలు ఇచ్చే ఋణాలు, చిన్న మొత్తాల పొదుపు ఉద్యమం, బహిరంగ మార్కెటు ఋణాల మూలంగా రు. 35.22 కోట్లు లభించవచ్చును. పెట్టుబడి ఖర్చు రు. 32.44 కోట్లు అవుతుంది. డిపాజిట్లనుండి వసూళ్ల జమను లెక్కలోకి తీసుకున్న తర్వాత ఋణాల చెల్లింపుకు, ఋణాల, అడ్వాన్సుల ఖాతా క్రింద నికర పంపకాలకు రు. 9.21 కోట్లు అవసరం అవుతుంది. 1959-60 లో, 1960-61 లో ఎరువుల ఫాక్టరీమీద పెట్టుబడికి తగిన ధనాన్ని సమకూర్చటానికిగాను, సెక్యూరిటీలను రు. 2.5 కోట్లవరకు రొక్కంచేసుకోవాలని ఉద్దేశించటం జరిగింది. మొత్తం మీద ఈ ఏడాది వ్యవహారాల ఫలితంగా రు. 3.73 కోట్ల తరుగు ఏర్పడవచ్చును. అంటే రొక్కపు నిలవ ఇంకెక్కువగా, రు. 8.62 కోట్ల లోటుకు తగ్గవచ్చును.

ప్రభుత్వ ఋణం

1959 మార్చి నెలాఖరుకు ప్రభుత్వ ఋణబాధ్యత రు. 168.85 కోట్ల స్థాయిలో ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం, ప్రభుత్వం ప్రజలనుంచి కొత్తగా రు. 6.84

కోట్లు ఋణంగా తీసుకొన్నది ప్రణాళికా పథకాలకు, ఇతర విషయాలకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఋణాలు రు. 27.24 కోట్ల వరకు లభించినవి. పూర్వ హైదరాబాదు రాష్ట్రపు, సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్రపు ప్రభుత్వ ఋణాల్లో ఇప్పటి మన రాష్ట్రపు వాటాను చెల్లించటానికి తగిన కేటాయింపును చేసిన తర్వాత, 1960 మార్చి ఆఖరుకు ప్రభుత్వ ఋణ బాధ్యత రు. 185.90 కోట్లు ఉండవచ్చును. ప్రణాళికా పథకాలకు, ఇతర విషయాలకు వచ్చే ఏడాది కేంద్ర ప్రభుత్వ ఋణ సహాయం సుమారు రు. 22.22 కోట్లు లభించవచ్చుననే ఉద్దేశ్యం తోను; బహిరంగమార్కెటు ఋణంద్వారా, చిన్నమొత్తాల పొదుపు ఉద్యమం ద్వారా సుమారు రు. 13.00 కోట్లను సంపాదించగలమనే ఉద్దేశ్యంతోను 1960-61 బడ్జెటు అంచనాలను తయారుచేయటం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి, ప్రజల నుంచి ఇదివరలో తీసుకొన్న వివిధ ఋణాల విషయంలో వచ్చే ఏడాది చేయవలసిన చెల్లింపులకుగాను రు. 11 25 కోట్లు కేటాయించబడినాయి. తత్ఫలితంగా 1960-61 అంతానికి ప్రభుత్వ ఋణబాధ్యత రు. 209.87 కోట్లదాకా పెరిగి పోవచ్చును. అంటె, 31-3-60 నాటికన్న రు. 23.97 కోట్లు అధికంగా ఉంటుందన్నమాట.

పై పరిశీలన బట్టి తేలిన విషయం ఇది:-వచ్చే ఏడాది ప్రజలనుంచి రు. 13.00 కోట్లు అప్పు తెచ్చుకుంటే, 1960-61 లో చెల్లించవలసిన ఋణాల దఫాలవారీ మొత్తాలను సర్దుబాటు చేసుకోటానికిగాను రు. 11.25 కోట్లదాకా అవసరం వుంటుంది. అంటే, ప్రణాళికా పథకాలకు లభించే ఆర్థిక వసతులకు తోడ్పడటానికి ఇంచుమించు ఏమీ మిగలదన్నమాట. ఇది కొంచెం ఆందోళననే కలిగిస్తోంది. ముఖ్యంగా మూడవ ప్రణాళిక ఆర్థిక అవసరాల సందర్భంలో కొంత చిక్కుగానే వున్నది. అయితే మన అవసరాలను నిర్ధారించేప్పుడు, రానున్న ఆర్థిక సమితి ఈ విషయాన్ని లెక్కలోకి తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అభివృద్ధి

మన రాష్ట్రపు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొత్తం వినియోగం రు. 175.74 కోట్లు ఉండవచ్చునని అంచనా వేయబడింది. ఇప్పటివరకు తయారైన అభివృద్ధి నివేదికలబట్టి చూస్తే, ప్రణాళిక మొదటి మూడు సంవత్సరాల్లో, అంటే 1956-57 నుంచి 1958-59 వరకు జరిగిన ఖర్చు రు. 91.59 కోట్లు అని తేలింది. వివరాలు:—

(రు. కోట్లు)

సంవత్సరం	ఆంధ్ర	తెలంగాణ	మొత్తం
1956—57	20.56	4.94	25.50
1957—58	21.63	9.45	31.08
1958—59	22.55	12 46	35.01
మొత్తం	64.74	26 85	91 59

ప్రణాళికా పథకాల క్రింద 1959—60 బడ్జెట్ అంచనాల్లో రు. 42.03 కోట్లు కేటాయించబడినాయి ఇందులో ఆంధ్ర ప్రాంతపు వంతు రు. 26.02 కోట్లు తెలంగాణ ప్రాంతపు వంతు రు. 16.01 కోట్లు. జరిగే ఖర్చు రు 40 కోట్లు ఉండ వచ్చును వివిధ శాఖలు సమర్పించిన సవరించిన అంచనాల ప్రకారం, మొత్తం ఖర్చు రు. 44.21 కోట్లు ఉంటుంది — ఆంధ్ర ప్రాంతానికి రు. 26.80 కోట్లు, తెలంగాణా ప్రాంతానికి రు. 17.41 కోట్లు. సవరించిన అంచనాల్లోని పెరుగుదల ముఖ్యంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు (రు. 1.50 కోట్లు) క్రింద, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టుల (రు. 1.00 కోటి) క్రింద చేసిన అధిక కేటాయింపుల ఫలితంగా సంభ వించింది. ఇక 1960.61 సంవత్సరానికి ప్రణాళికా పథకాలకు బడ్జెట్‌లో క్రింది విధంగా రు. 44 04 కోట్లు కేటాయించబడినాయి:—

		రు. కోట్లు
1.	రెవెన్యూ	15.33
2.	పెట్టుబడి	24.35
3.	ఋణాలు	4.36
	మొత్తం	44.04

కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించే పథకాలకై జరిగే ఖర్చులోని కేంద్ర ప్రభుత్వపు వాటాను పై అంకెల్లో చేర్చలేదు. ఈ పథకాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రణాళికల్లో మాత్రమే ఉదహరించబడుతాయి. రాష్ట్ర ప్రణాళిక రాష్ట్ర వాటాను మాత్రమే చూపిస్తుంది. మరి ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా రు. 6.80 కోట్లు ఉంటుంది.

రు. 44.00 కోట్ల ప్రణాళిక కేటాయింపు వివిధ అభివృద్ధి రంగాలకు క్రింది విధంగా పంచబడుతుంది.

	పద్దు	రు. కోట్లు
1.	వ్యవసాయం, ఆహారధాన్యోత్పత్తి	12.92
2	నీటి పారుదల	13.46
3.	విద్యుచ్ఛక్తి	3.65
4.	పరిశ్రమలు	2.70
5.	సాంఘిక సేవా సౌకర్యాలు	8.76
6.	రహదార్లు	1.87
7.	అవీ — యివీ	0.68
	మొత్తం	44.04

ప్రణాళికా పథకాలకు 1959–60, 1960–61 సంవత్సరాల్లో ఉన్న ఆర్థిక వసతుల పరిస్థితి దిగువ ఉదహరించబడింది.

	సవరించిన అంచనాలు 1959–60 రూ. కోట్లు	బడ్జెటు అంచనాలు 1960–61 రూ. కోట్లు
1. ప్రారంభపు నిలవ	5.95	–4.89
2. రివిన్యూనుంచి వచ్చేది–అనగా సాధారణ ఖర్చులకై కేటాయించాక ఉండే రివిన్యూ మిగులు	10.83	10.58
3. ప్రజలనుంచి ఋణాలు	6.54	9.00
4. చిన్న మొత్తం పొదుపు (ఋణాలు)	4.00	4.00
5. అమానంశాపతు పెట్టుబడి వసూళ్ళు (కేంద్ర ఋణాల చెల్లింపుకు కేటాయింపు చేశాక)	–13.43	–7.67
6. పెట్టుబడి కాతా క్రింద రాష్ట్రపు వసతులు (3+4+5)	–2.89	5.33

7. రాష్ట్ర పరిధిలోని మొత్తం వసతులు	7.94	15.86
8. రాగలవనుకొన్న కేంద్ర గ్రాంట్లు	5.27	5.00
9. లభించగలవనుకొన్న కేంద్రఋణాలు	20.16	19.45
10. లభిస్తుందనుకొన్న మొత్తం కేంద్ర సహాయం (8+9)	25.43	24.45
11. రివిన్యూ ఖాతాక్రింద లభించే మొత్తం వసతులు (2+8)	16.10	15.53
12. పెట్టుబడి ఖాతాక్రింద లభించే మొత్తం వసతులు (6+9)	17.27	24 78
13. మొత్తం లభించే వసతులు (11+12)	33.37	40.31
14. రివిన్యూ ఖాతాక్రింద ప్రణాళిక వినియోగం	14.15	15 33
15. పెట్టుబడి ఖాతాక్రింద ప్రణాళిక వినియోగం	30.06	28.71
16. మొత్తం ప్రణాళిక వినియోగం (14+15)	44.21	44.04
17. రివిన్యూ ఖాతాక్రింద మిగులు (11—14)	1.95	0.20
18. పెట్టుబడి ఖాతాక్రింద మిగులు, లేదా తరుగు (12—15)	—12.79	—3.93
19. మొత్తం మిగులు, లేదా తరుగు	—10 84	—3.73
20. ముగింపు నిలవ (1—19)	—4.89	—8.62

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదటి నాలుగు సంవత్సరాల్లో వివిధ రంగాల్లో సాధించిన విజయాల గురించి *విడిగా ఒక నివేదికను అందజేస్తున్నాను.*

మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

మన రాష్ట్రానికి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికను రూపొందించే ఏర్పాట్లు చురుకుగా, తృప్తికరంగా సాగుతున్నాయి. పథకాలను తయారుచేయుటానికి, వివిధరంగాల్లో లక్ష్యాలను నిర్దేశించటానికి, కార్యక్రమాల ముందు వెనుకలను నిర్ణయించటానికి, ప్రణాళికకు లభించే ఆర్థిక వసతులను అంచనా వేయుటానికి,

అవసరమైన ముఖ్య విషయాలను సేకరించే విషయంలో అప్పుడే కొంత చెప్పుకో తగ్గ పని జరిగింది. ప్రణాళికా సమితి చెప్పిన ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పై విషయాల నిమిత్తం కొన్ని కార్యవర్గాలను ఏర్పరచింది. ఈ కార్యవర్గాల నివేదికలను ప్రణాళికకు సంబంధించిన రాష్ట్ర సలహా సంఘానికి సమర్పించట మైనది చిత్తు ప్రణాళికలను, సమస్యలను మరింత తీవ్రంగా పరిశీలించటానికి, మూడవ ప్రణాళిక తయారీ విషయమై ప్రభుత్వానికి తగు సలహా నివ్వటానికి ఈ సంఘం తన సభ్యులతో క్రింది విధంగా నాలుగు ఉపసంఘాలను ఏర్పరచు కొన్నది.

(1) పరిశ్రమలు, విద్యుచ్ఛక్తి గురించి ఉపసంఘం.

(2) వసతుల గురించి ఉపసంఘం.

(3) వ్యవసాయం, నీటి పారుదల గురించి ఉపసంఘం.

(4) సాంఘిక సేవా సౌకర్యాల గురించి ఉపసంఘం.

ముఖ్యంగా దిగువ చెప్పిన విషయాల గురించి తమ అభిప్రాయాన్ని ఇవ్వ వలసిందిగా ఈ ఉపసంఘాలను కోరడమైనది:—

(అ) ఆయా ఉపసంఘాలకు సంబంధించిన ప్రతి అభివృద్ధి పద్దుకు పరిమితి.

(ఆ) ముందు వెనుకల అవసరంబట్టి ఏయే పథకాలను చేర్చాలి; వాటికి [అ] లో సూచించే పరిమితిలోంచి ఏయే కేటాయింపులు చేయాలి?

(ఇ) ఇంకెక్కువ ధనవసతి లభిస్తే, పరిశీలించవలసినవి ఏమైనా ఉంటే అట్టి పథకాలు.

ఈ ఉపసంఘాలు ఇప్పుడు పనితో నిమగ్నమై వున్నాయి. తమ సిఫార్సు లను త్వరలో పూర్తి చేసి, నివేదించవచ్చును. ఉపసంఘాల సిఫార్సుల ననుసరించి ఒక చిత్తు ప్రణాళిక తయారవుతుంది. దానిని రాష్ట్ర సలహాసంఘానికి పరిశీలనకై నివేదించటం జరుగుతుంది.

రాష్ట్ర మూడవ ప్రణాళిక నిర్మాణానికి వర్తించే ముఖ్య విషయం ఒకటి ఉన్నది. అది ఇది: రెండవ ప్రణాళిక సమయంలో ప్రారంభించిన పనులను పూర్తి చేయటానికి చాల డబ్బు కావాలి. వీటిని మామూలుగా "కొనరధలా పథకాలు" అని అంటారు. ఇవి వివిధ రంగాలకు చెందివుంటాయి. వీటికి గాను మూడవ

ప్రణాళిక సమయంలో సుమారు రు. 140 కోట్లు కావాలి. ఈ మొత్తం వివిధ రంగాలకు క్రింది విధంగా వర్తిస్తుంది.

రూ కోట్లలో

అభివృద్ధి పద్దు	మూడవ ప్రణాళికలో ఉద్దేశించిన వినియోగం	కొరవలా ఖర్చు
1	2	3
1. వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు	90.67	1.36
2. నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి:		
(అ) నీటి పారుదల	120.32	97.20
(ఆ) విద్యుచ్ఛక్తి	90.33	19.34
3. పరిశ్రమలు	43.02	7.90
4. రవాణా	25.67	5.90
5. సాంఘిక సేవా సౌకర్యాలు	98.35	7.36
6. అవీ — యివీ	6.52	0.80
మొత్తం	474.88	139.76

ఎరువుల ఫాక్టరీ

మన ఎరువుల ఫాక్టరీ విషయంలో కొంత అభివృద్ధి జరిగిందని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించిన సాంకేతిక సంఘం గడచిన ఏప్రిల్ మాసములో మన రాష్ట్రానికి వచ్చి కొత్తగూడెంవద్ద ఒక ఎరువుల ఫాక్టరీని స్థాపించవలసిందిగా సిఫార్సు చేసింది. ఈ ఫాక్టరీకి ఏడాదికి 80,000 ల టన్నుల నత్రజనిని ఉత్పత్తిచేసే శక్తి ఉంటుంది. సింగరేణి బొగ్గుగనుల బొగ్గులను ఇందుకు గాను గ్యాసుగా మార్చాలి. ఈ సిఫార్సును అంగీకరించటానికి నిశ్చయించాము. ఫాక్టరీ నత్రజని ఎరువైన యూరియాను, కొంత, మిశ్రమ ఎరువైన నైట్రో ఫాస్ఫేటును కొంత ఉత్పత్తి చేస్తుంది. మన భూములకు ఫాస్ఫరస్, నత్రజని రెండూ కొరతగానే ఉన్నాయి. కాబట్టి నైట్రోఫాస్ఫేటును ఉత్పత్తి చేస్తే, వ్యవసాయోత్పత్తి అధికమయ్యే అవకాశం ఉన్నది.

ఈ ప్రాజెక్టుకు పథకం వేసి, అమలు జరుపడంలో సహాయపడి, అండదండలుగా ఉంటామని కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు మాట ఇచ్చింది. తగిన దీర్ఘకాలిక

పెట్టుబడి రూపంలో అవసరమైనంత విదేశీమారక ద్రవ్యాన్ని సమకూరుస్తామని కూడా అన్నారు. ఈ విధంగా ఒక పెద్ద ఆటంకం తొలగిపోయింది. ఇక కావలసిన స్వదేశీ ధన సహాయంలో కొంత భాగం, భారతదేశ పారిశ్రామిక ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇచ్చే ఋణం ద్వారా లభించవచ్చును. ఈ సంస్థ మనకు సహాయపడటానికి అంగీకరించింది. మరి ప్రాజెక్టు పెట్టుబడి విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా పాల్గొనవలసిందని మనం అభిలషిస్తున్నాము. ఈ విధంగా వారిని కోరటమైనది

ఫాక్టరీ యంత్రస్థాపనకు, పరికరాలకు టెండరు ప్రమాణాలు తయారు చేయబడుతున్నాయి. కొలది నెలలలో, కాంట్రాక్టులను నిశ్చయించటానికి వీలవుతుంది. 1963 లో ఫాక్టరీ నిర్మాణం ముగిసి, పని ప్రారంభం కాగలదని ఆశిస్తున్నాము. ప్రాజెక్టు యాజమాన్యాన్ని, నిర్వహణను ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీకి అప్పగించాలనుకుంటున్నాము. ఈ కంపెనీ త్వరలో "రిజిష్టరు" అవుతుంది. అయితే దీనిని ఒక విధంగా ప్రభుత్వ కంపెనీగానే భావించాలి. ప్రభుత్వ వాటాలు 51 శాతానికి తగ్గకుండా ఉంటాయి. కాని వ్యక్తుల స్వంత పెట్టుబడికి కూడా తగిన అవకాశం ఉంటుంది. పెట్టుబడిధనం కోసం మనం అభ్యర్థనను జారీ చేసినప్పుడు, రాష్ట్రం లోపల, బైటఉన్న వ్యవసాయదారులు, మిగతా పెట్టుబడిదార్లు ముందుకు వస్తారని నమ్ముతున్నాము.

ప్రధాన కార్యాలయ భవనము

ప్రధాన కార్యాలయానికి చెందినట్టి ప్రభుత్వ ఆఫీసులు కొన్ని ప్రస్తుతం వ్యక్తుల స్వంత కట్టడాలలో పనిచేస్తున్నాయి. ఇందుమూలంగా ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో చాల జాప్యం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ సిబ్బందికి, ప్రజలకు కూడా కొంత ఇబ్బందిగా ఉన్నది. అంతే కాదు, యీ కట్టడాల యజమానులకు అద్దెల క్రింద ఏటా సుమారు రు. 4 లక్షలు చెల్లించవలసివస్తోంది. ప్రస్తుత ప్రధాన కార్యాలయం చెడ్డ సమ్మర్దంగా ఉన్నది అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటి పెద్ద రాష్ట్రపు అవసరాలకు తగ్గట్టుగా రూపొందించిన భవనం కాదుకదా. కాబట్టి ప్రధాన కార్యాలయానికి క్రొత్త భవంతిని కట్టాలని సూచించటం జరిగింది. ఇప్పుడున్న తాత్కాలిక ప్రధాన కార్యాలయపు భవనాన్ని, నగరమంతటా చెల్లాచెదరుగా ఉంటున్న వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలకు, ముఖ్యమైన ఇతర ఆఫీసులకు అప్పగించటం జరుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు మొత్తానికి సుమారు రు. 1.00 కోటి అవుతుంది. క్రొత్త భవనానికి స్థలాన్ని నిర్ణయించే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో పనిని ప్రారంభించేందుకు గాను, 1960-61 ప్రణాళిక అంచనాల్లో రు. 20.00 లక్షలు కేటాయించబడినాయి.

బొంబాయిలోని ఆస్తి అమ్మకం

బొంబాయిలోని నేపియన్ సముద్రపు రోడ్డు సమీపంలో నున్న పూర్వ హైదరాబాదు రాష్ట్రపు ఆస్తిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అమ్మినందువలన, రు. 72.00 లక్షలు వచ్చింది. ఈ అమ్మకం ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో జరిగింది. రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణ చట్టం ప్రకారం ఈ అమ్మకపు ధనాన్ని పూర్వ హైదరాబాదు రాష్ట్రంస్థానే ఇప్పుడున్న మూడు వారస రాష్ట్రాలకు పంపకం చేయాలి. మన వాటా సుమారు రు. 40.00 లక్షలు ఉంటుంది. కొత్త ఢిల్లీలోని భవనాన్ని కూడా విక్రయం చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది.

బ్యాంకింగ్ వసతుల విస్తరణ

ఇటీవల సంవత్సరాల్లో బ్యాంకింగ్ వసతులు వృద్ధిచెందాయి. అయినప్పటికీ ఇవన్నీ చాలావరకు నగరాలకే పరిమితమై వున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు కూడా వీటిని తగినంతగా విస్తరించటానికి కొంతకాలం పట్టుతుంది. చాల బ్యాంకులు ప్రారంభించిన విస్తరణ కార్యక్రమాల ఫలితంగా పరిస్థితి కొంత అభివృద్ధి చెందింది. ముఖ్యంగా భారత దేశపు స్టేట్ బ్యాంకు చాలా కృషిచేసింది. 1955 లో పూర్వపు భారతదేశ ఇంపీరియల్ బ్యాంకును స్టేటు బ్యాంకుగా రూపొందించటం జరిగింది. ఈ సంస్థ అయిదేళ్ళలో దేశమంతటా అదనంగా 400 కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయవలసివున్నది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు, స్టేటు బ్యాంకు గడచిన అయిదేళ్ళలో 32 కేంద్రాలను ప్రారంభించింది. మరొక మూడు కేంద్రాలను త్వరలో ఆంధ్రప్రాంతంలో ఆరంభిస్తుంది. తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఎక్కువగా హైదరాబాదు స్టేటు బ్యాంకు ఉపయోగపడుతోంది. దీనిని ఇటీవల భారతదేశపు స్టేటు బ్యాంకుకు అనుబంధసంస్థగా ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. పూర్వపు బ్యాంకు కూడా విస్తరణ కార్యక్రమానికి పూనుకొన్నది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో వికారాబాదులో, మహబూబ్‌నగర్ లో కేంద్రాలను ప్రారంభించింది. ఏడాదికాలంలో మరొక అయిదు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్దేశించింది. తెలంగాణా జిల్లాలకు చాలా కాలంనుంచి వుంటున్న అవసరాలు ఈ కేంద్రాలవలన తీరవచ్చును.

విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ

1—4—1959 నాటినుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ పనిచేస్తూంది. విద్యుచ్ఛక్తి పంపకానికి, సప్లయికు సంబంధించిన పనుల నిర్మాణానికి, నిర్వహణకు ఈ సంస్థ బాధ్యత వహిస్తుంది. ప్రధాన ఉత్పాదక కేంద్రాలకు చెంది

నట్టి డీసెల్ కేంద్రాల నిర్మాణ నిర్వహణల బాధ్యత కూడ ఈ సంస్థదే. ఈ సంస్థ అజ్మాయిషీ చేస్తుంది విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టుల పరిశోధన, నిర్మాణం, విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ముఖ్య పంపకం ప్రభుత్వ బాధ్యతకే చెందివుంటాయి. ఈ సంస్థ కార్యాలయపు సిబ్బంది మినహా మొత్తం సిబ్బంది అంతా ప్రభుత్వం చెందే వుంటూ వుంటుంది. వాళ్లు ప్రభుత్వానికి పనిచేస్తూ వుండవచ్చును. ఆ సంస్థకూ పనిచేస్తూ వుండవచ్చును. లేదా రెంటికింకా పనిచేస్తూ వుండవచ్చును. సిబ్బందికి య్యే ఖర్చుకు ఈ సంస్థ పేరుకు మాత్రం బాధ్యత వహిస్తుంది.

ప్రభుత్వం ఒక రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సలహాసంఘాన్ని కూడ ఏర్పాటుచేసింది క్రియా విధానాలకు సంబంధించిన ముఖ్య విషయాలను గురించి, పెద్ద స్కీములను గురించి, పై సంస్థకు సలహానివ్వటానికి, దాని పనిపోటులను, అభివృద్ధిని మధ్యమధ్య సమీక్షించటానికి, పై సంస్థగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముగాని ప్రస్తావించే ఇతర విషయాలను పరిశీలించి, సలహానివ్వటానికి ఈ సంఘం బాధ్యత వహిస్తుంది. ఈ సంఘంలోని సభ్యులు వివిధ విషయాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు. ఉదాహరణకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి పరిశ్రమ, వాణిజ్యం, పరిశ్రమ, రవాణా, వ్యవసాయం, కార్మిక శాఖ, వినియోగదార్లు.

విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థకు కావలసిన మొత్తం పెట్టుబడిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమకూరుస్తుంది. ఏర్పడిననాటినుంచి, ఈ సంస్థ రు. 5.97 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే 164 విస్తరణ స్కీములను మంజూరుచేసింది. ఈ స్కీముల్లో గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించినవి కూడా ఉన్నాయి. సంవత్సరాంతానికి సుమారు 400 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయి చేయాలని వున్నది. ఈ సంస్థ ఆదాయ వ్యయాలను గురించి క్రింది అంకెలద్వారా కొంత తెలుసుకోనవచ్చును.

	1959-60	1960-61
	(రూ. కోట్లు)	
మొత్తం సంపాదన	5.52	6.37
నిర్వహణ మరియు వడ్డీ ఖర్చులు	7.33	8.14
నికర సంపాదన	(—)1.81	(—)1.77

రోడ్డు రవాణా సంస్థ

ఈ సంస్థ, కృష్ణాజిల్లాలోని మోటారు రవాణాను జాతీయంచేసే కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేసేసింది. ప్రస్తుతం ఆ ప్రాంతంలో 230 బస్సులను నడుపుతోంది. 1960-61 కార్యక్రమం ప్రకారం, 1960 ఏప్రిల్ నెలనుంచి ఈ వసతులను

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనూ, 1960 డిసెంబరు నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనూ విస్తరించాలని వున్నది. ఈ విధంగా 1961 మార్చి నెలాఖరుకు ఈ రెండు జిల్లాల్లోనూ బస్సు రవాణా జాతీయం చేయటం ప్రాప్తి అవుతుంది. ఇందు నిమిత్తం, వచ్చే ఏడాది 300 కొత్త బస్సులు కావాలి. తెలంగాణాలోని పాతవాటిస్థానే కొత్తవి మరొక నూరు కావాలి. 1960-61 సంవత్సరానికి ఈ సంస్థ వేసుకొన్న పెట్టుబడి కార్యక్రమం క్రింద పశ్చిమ గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాల్లో గ్యారేజీలు, కట్టడాలు కూడ నిర్మించబడుతాయి. 1960-61వ సంవత్సరానికి ఈ సంస్థ పెట్టుబడి ఖర్చు రు. 185 లక్షలు ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. వచ్చే ఏడాదికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంస్థ పెట్టుబడికి ఏమీ ధనం ఇవ్వటంలేదు. ఎందుకంటె రెండవ ప్రణాళికలో కేటాయించిన మొత్తం యావత్తూ ఈ సంస్థకు పెట్టుబడిగా పెట్టటం అయింది. కాబట్టి పెట్టుబడి ఖర్చుకు డబ్బు చూసుకోవటంలో సంస్థ కొంత వరకు తన స్వంత వనరులపైన, కొంతవరకు అప్పులపైన ఆధారపడవలసి వస్తుంది. 1959-60, 1960-61 సంవత్సరాలకు సంస్థ మొత్తం సంపాదన వరుసగా రు. 362 లక్షలు, రు. 476 లక్షలు అని అంచనా వేయబడింది. నిర్వహణ ఖర్చులు యీ ఏడాది రు. 285 లక్షలు, వచ్చే ఏడాది రు. 365 లక్షలు ఉండవచ్చును. అంటే నికర సంపాదన రు. 77 లక్షలనుంచి రు. 111 లక్షలకు పెరుగుతుందన్నమాట.

పారిశ్రామిక ఆర్థిక సంస్థ

పూర్వపు ఆంధ్ర, హైదరాబాదు రాష్ట్రాల్లోని ఆర్థిక సంస్థలను జతపరచి, 1956 నవంబరు 1వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆర్థిక సంస్థను ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. ఈ సంస్థ తన పరిమిత పరిధిలో ప్రయోజనకరంగానే పనిచేస్తోంది. 1959-60 సంవత్సరానికి ఈ సంస్థ అంచనాలు—మొత్తం ఆదాయం రు. 7.75 లక్షలు; నిర్వహణ ఖర్చులు, పన్నులు, నిలవ నిధులు వగైరాల కేటాయింపు తర్వాత వచ్చే నికర ఆదాయం రు. 2.75 లక్షలు. హామీపడిన, కనీసపు డివిడెండును చెల్లించటానికి ఇది సరిపోదు కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఈ సంస్థకు సుమారు రు. 2.50 లక్షల వరకు విరాళమిచ్చి సహాయపడవలసి వస్తుంది.

ఈ సంస్థపని నానాటికి హెచ్చుతోంది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో ఈ సంస్థ 27 యూనిట్లకు సుమారు రు. 30 లక్షల వరకూ ఋణాలను మంజూరుచేసింది.

పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థ

రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి ఊతం ఇచ్చేందుకుగాను, ప్రభుత్వం మొదట ఒక కోటి రూపాయల పెట్టుబడితో ఒక పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థను

ప్రారంభించ నిశ్చయించింది. ఈ పెట్టుబడి అవసరమును బట్టి తరువాత మూడు కోట్ల రూపాయలవరకు హెచ్చించవచ్చును. ఇది భారతదేశ కంపెనీల చట్టం క్రింద రిజిష్టరు చేయబడుతుంది. రాష్ట్రీ పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయంలో శ్రద్ధవున్న ముఖ్యులు, కొంతమంది పౌరులు కూడా డైరెక్టర్ల బోర్డులో సభ్యులుగా ఉంటారు. స్వంతంగాగాని లేదా వ్యక్తుల యాజమాన్యంలోగాని కలసి ఈ సంస్థ పరిశ్రమలకు పథకాలు వేసి, పెంపొందించి ఏర్పాటుచేస్తుంది. అట్టి సంస్థను నెలకొల్పటం మూలంగా పెట్టుబడిదార్లకు నమ్మకం హెచ్చుతుందని, ప్రైవేటు రంగంలో కూడ పరిశ్రమలు ఇంకెక్కువగా అభివృద్ధిచెందుతాయని ప్రభుత్వం ఆశిస్తూంది.

ముగింపు

గడచిన మూడేళ్ళలో జరిగిన పనిని గురించి, 1960–61 లో చేయదలచుకొన్న కృషిని గురించి, మొత్తం రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితికి సంబంధించినంతవరకూ, ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ ఆర్థిక స్థితిగతులకు సంబంధించినంతవరకూ వివరించాను. చేసిన కృషి ప్రజల అవసరాలకు, ఆశయాలకు తగినంతగా లేదని; నిజంగా శ్రేయోరాజ్యాన్ని స్థాపించామని చెప్పుకోవాలంటె ఇంకా మనం చాలా దూరం పురోగమించవలసి వున్నదని నేను ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరలేదు. ఏమయినా, మనం వెళ్తున్నదారి మాత్రం సరైనది. మన గమ్యాన్ని కూడా త్వరలోనే చేరగలుగుతాము. రానున్న సంవత్సరాల్లో దీనికై మన శక్తిసామర్థ్యాలను, వసతులను పూర్తిగా వినియోగించవలసివస్తుంది.

ఈ బడ్జెటు రు. 8.62 కోట్ల లోటు నిలవతో ముగుస్తుంది. ఖర్చు కార్యక్రమాన్ని తగ్గించేవుంటే, దీనిని నివారించుకొనగలిగేవాళ్ళమే. అయినా, ఏది ఏమైనప్పటికి ప్రణాళికా లక్ష్యాలను మాత్రం సాధించి తీరాలనే పట్టుదలతో వున్నాము. ఇదే మనకు తగినంత ధైర్యాన్ని, ఆత్మ విశ్వాసాన్ని చేకూర్చగలుగుతుంది. తత్ఫలితంగా మూడవ ప్రణాళిక సందర్భంలో ఉత్పన్నమయ్యే అవసరాలను, బాధ్యతలను ధైర్యంతో ఎదుర్కొనగలుగుతాం.

దీనికి తగిన రీతిగా, పరిపాలనావ్యవస్థను కూడా పటిష్టం చేస్తున్నాము. విద్య, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, పబ్లిక్ వర్క్సులాంటి కొన్ని పెద్ద ప్రభుత్వ శాఖలకై ఆర్థిక సలహాదారులను ఏర్పాటుచేసే విధానాన్ని ఆర్థిక శాఖలో ఇటీవల ప్రవేశ పెట్టాము. ఇందుమూలంగా ఈ శాఖల పనులు చురుగ్గా జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది. అయా శాఖల ఆర్థిక వ్యవహారాలపై దీనివల్ల ఇంకెక్కువ పటిష్ఠమైన అజ్మాయిషీ కూడా ఏర్పడుతుంది.

ప్రసంగాన్ని ముగించేముందు, వ్యవసాయరంగానికి పరిశ్రమలకు సహాయాన్ని సమకూర్చే కొన్ని కార్యక్రమాల గురించి ప్రకటిస్తాను వివరాలు —

(1) వచ్చే 3 సంవత్సరాలకు వేరుశెనగకు సంబంధించిన ప్రత్యేక విధింపు నిలుపుదల; (హర్షం).

(2) వచ్చే 3 సంవత్సరాలకు ప్రత్తికి సంబంధించిన ప్రత్యేక విధింపు నిలుపుదల, (హర్షం)

(3) చేనేత పరిశ్రమ వినియోగించిన ప్రత్తి, నూలు అమ్మకాల పన్ను మినహాయింపు; (హర్షం)

(4) తమ ఘానీల ఉత్పత్తి అమ్మకాలపై పన్ను మినహాయింపుకు అర్హత కనుక వుండివుంటే, ఘానీలు స్వంతంగా ఉన్నవారు కొనే నూనెవిత్తుల కొనుగోలుకు పన్ను మినహాయింపు,

(5) నూనెపిండి అమ్మకాలపై పన్ను రేటును 3 శతినుంచి 2 శతికి తగ్గించటం.

ఈ తగ్గింపుల మూలంగా ఏడాదికి కలిగే రివిన్యూ నష్టం ఈ విధంగా అంచనా వేయబడింది — ఒకటవ అంశం విషయంలో రు. 30 లక్షలు, రెండవ అంశానికి రు. 9.7 లక్షలు; చివరి మూడు అంశాలకు సుమారు రు. 6 లక్షలు.

కాబట్టి ఈ తగ్గింపుల ఫలితంగా, మొదట్లో అనుకున్న రు. 20 లక్షల రివిన్యూ మిగులు, రు. 26 లక్షల తరుగుగా పరిణమిస్తుంది. ఈ తరుగును భర్తీ చేసుకోనటానికి కావలసిన కొత్త పన్నుల విధానాలను వేటినీ ఈ ప్రస్తుత సమావేశంలో ప్రవేశపెట్టదలచుకోనలేదు. ఈ ప్రశ్నను విడిగా పరిశీలించటం జరుగుతుంది. అవసరమైతే, శాసనసభముందు ప్రతిపాదనలను సకాలంలో నివేదించటం జరుగుతుంది.

నా ప్రసంగం ముగించేముందు ఆర్థిక శాఖాధికారులు, ఉద్యోగులు పడిన కష్టానికి వారిని ప్రశంసిస్తున్నాను. పరిపాలనా యంత్రాంగంలో వారి పాత్రను వారు యికముందుకూడ సమర్థతతో నిర్వహిస్తూ ఉంటారని నమ్ముతున్నాను.

ఈ ప్రసంగాన్ని శ్రద్ధగా విన్నందుకు గౌరవసభ్యులను అభినందిస్తున్నాను. (హర్షం)

జై హింద్!

మిస్టర్ స్పీకర్ – బడ్జెటుపై కోత తీర్మానములను సభ్యులు 1960 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు అందజేయవలయుననియు, ఆటుపిమ్మట వచ్చినవి స్వీకరింపబడవనియు సభవారికి తెలియజేయుచున్నాను.

ఈ సభ 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు వాయిదా వేయుచున్నాను.

(The House then adjourned to Thursday the 25th February, 1960)

అనుబంధం — ఒకటి

1958 - 59 నుండి 1960 - 61 వరకు ప్రభుత్వ ఆర్థిక స్థితిగతుల సంగ్రహ నివేదిక

పద్దుల వివరము		1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించబడిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1		2	3	4
		రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో
ప్రారంభ నిల్వ	(క)...	300.30	595.45	(–) 489.10
రెవెన్యూ ఖాతా—				
ఆదాయము	...	6,752.23	7,808.19	8,218.03
వ్యయం	...	6,341.97	7,613.21	8,198.02
మిగులు (+) / లోటు (—)	(గ)...	+410.26	(+) 194.98	(+) 20.01
పెట్టుబడి ఖర్చు —				
ప్రభుత్వ వ్యాపార ప్రణాళికలు మినహా పెట్టుబడి ఖర్చు	...	2,598.89	3,035.33	3,244.47
ప్రభుత్వ వ్యాపార ప్రణాళికలు...		(–)127.72	(–)25.48	(—)0.16
మొత్తము	(చ)...	2,471.17	3,009.85	3,244.31
అప్పులు, అడ్వాన్సులు — (ఇచ్చిన నికర మొత్తాలు)	(జ)...	146.06	454.39	249.12

అనుబంధం ఒకటి – (తరువాయి)

పద్దుల వివరము	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించబడిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1	2	3	4
	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో
ప్రభుత్వ ఋణం—			
సంవత్సర గడవులో తీర్చవలసిన ఋణములు ...	(–) 462.26	(–) 60.00	...
కేంద్ర ప్రభుత్వము వగైరా నుండి తీసుకున్న ఋణములు—			
చిన్న మొత్తముల పొదుపు వసూళ్ళు	337.00	400.00	400.00
ఇతర ఋణములు ...	2,094.00	2,323.85	2,221.59
ప్రజల నుండి తీసుకొన్న బహిరంగ ఋణములు ...	548.92	654.25	900.00
ఇందులో తిరిగి చెల్లించవలసినవి తీసివేయగా ...	(–) 662.00	(–) 1,613.21	(–) 1,124.87
నికరం ... (ట) ...	1,855.66	1,704.89	2,396.72
అవసర (కంటిన్ జన్సీ) నిధి (నికరం) (డ)	(–) 4.55	...	...
ఇతర ఋణాలు, డిపాజిట్లు, చెల్లింపులు వగైరా వ్యవహారాలు (త)	(+) 651.01	(+) 478.82	(+) 703.94
ముంగిపు నిల్వ ... (ద)	595.45	(–) 489.10	(–) 861.86

అనుబంధం — రెండు

రెవెన్యూ శాఖాలో ఆదాయ వ్యయాల సమీక్ష

సూచన:- 1956–57 లెక్కలు ఆంధ్రకు మాత్రమే సంబంధించినవి. 1956–57 లెక్కలలో ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు సంబంధించిన పూర్తి సంవత్సరము అంకెలున్ను, తెలంగాణమునకు సంబంధించిన ఆఖరి 5 నెలల అంకెలున్ను చేరియున్నవి.

ఎ. ఆదాయం

రూ. లక్షలలో

పద్దుల వివరము	1956–57 లెక్కలు	1957–58 లెక్కలు	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1	2	3	4	5	6
I. ఆదాయపు పన్ను, యూనియన్ ఎక్సైజు పన్నులు, అదనపు ఎక్సైజు పన్నులు, ఎస్టేటు సుంకము, రైల్వే ఛార్జీల పై పన్ను ...	534,76	1,007.81	1,327.34	1,396.26	1,166.29
మొత్తం ...	534.76	1,007.81	1,327.34	1,396.26	1,166.29
II ప్రధానమైన ఆదాయపు పన్నులు—భూమి శిస్తు (నీటిపారుదల వల్ల వచ్చే ఆదాయంతో సహా) ...	751.52	1,058 63	1,038.95	1,150.00	1,200.00
రాష్ట్ర ఎక్సైజు పన్నులు	272.71	638.05	659.42	718.70	761.15
స్టాంపులు ...	264.83	272.90	251.34	264.55	274.60
అడవులు ...	158,54	246.66	274.08	270.84	267.00
రిజిస్ట్రేషను ...	47.15	57.69	69.06	90.00	95.00

అనుబంధం రెండు — (తరువాయి)

ఎ. ఆదాయం — (తరువాయి)

రూ. లక్షలలో

పద్దుల వివరము	1956–57 లెక్కలు	1957–58 లెక్కలు	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1	2	3	4	5	6
వాహనముల మీద పన్నులు ...	200.95	234.66	275.65	275.00	280.00
అమ్మకం పన్ను ...	598.79	893.40	845.52	969.26	1,019.16
మోటారు స్పిరిట్ పన్నుల చట్టం క్రింద అమ్మకాల మీద రాబడి ...	68.64	69.22	75.18	104.57	106.77
ఇతర పన్నులు, సుంకాలు	100.90	133.98	105.41	204.13	232.73
మొత్తం ...	2,464.03	3,600.19	3,576.61	4,047.05	4,236.41
III విద్యుత్ప్రణాళికల మీద రాబడి—					
మొత్తం రాబడి	141.06	202.44	442.25	391.70	408 17
నిర్వహణ ఖర్చులు			(—) 382.40	(—) 197.44	(—) 209.71
నికరం ...	141.06	202.44	59.85	194.26	198.46
IV ఇతర పద్దుల క్రింద రాబడి ...	703.97	1,422.19	1,788.43	2,170.62	2,616.87
పూర్తి మొత్తం ...	3,843.82	6,232.63	6,752.23	7,808.19	8,218.03

అనుబంధం రెండు—(తరువాయి)

బి. రెవెన్యూ ఖాతాలో ఖర్చు

రూ. లక్షలలో

పద్దుల వివరము	1956–57 లెక్కలు	1957–58 లెక్కలు	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1	2	3	4	5	6
I. జాతీయ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు—					
విద్య ...	672.31	1,036.92	1,256.47	1,446.65	1,525.61
వైద్య వసతి ...	185.17	298.88	349.24	414.60	438.02
ప్రజారోగ్యం ...	78.61	125.50	116.76	297.48	290.37
వ్యవసాయం ...	104.96	174.52	211.30	317.51	342.79
పశు వైద్యం ...	44.64	66.31	90.82	111.32	142.57
సహకారం ...	58.32	36.86	138.58	163.87	194.79
పరిశ్రమలు ...	93.12	91.13	136.16	173.26	195.22
సివిల్ నిర్మాణాలు ...	259.05	320.27	445.22	543.16	529 46
జాతీయ వికాస కార్యక్రమం (కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్, స్థానిక అభివృద్ధి ప్రణాళికలు, జాతీయ విస్తరణ సర్వీసు బ్లాకులు.) ...	191.01	292.56	311.16	384.07	449.96
షెడ్యూలు జాతులు, కులాల సముద్ధరణ ...	126.48	197.45	250.88	312.85	304.21
మొత్తం	1813.67	2640.40	3306.54	4164.77	4412.55

అనుబంధం రెండు—(తరువాయి)

బి. రెవెన్యూ ఖాతాలో ఖర్చు—(తరువాయి)

రూ. లక్షలలో

పద్దుల వివరము	1956–57 లెక్కలు	1957–58 లెక్కలు	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1	2	3	4	5	6
I. ఆదాయం మీద ప్రత్యక్ష ఖర్చులు (లేక ప్రధాన మైన ఆదాయం పద్దులకు చెందిన నిర్వహణ ఖర్చులు) ...	310.45	419.97	452.77	623.18	768.28
III. ఋణముల మీద వడ్డీ వగైరా ఖర్చులు ...	322.42	567.88	555.18	670.62	788.10
IV. పెన్షన్లు ...	114.06	200.85	195.52	247.18	245.15
V. ఇతర పద్దులు (పరి పాలన, న్యాయ నిర్వ హణ, పోలీసు వగైరా)	1,240.72	1,681.82	1,831.96	1,907.46	1,988.94
మొత్తం	3801.32	5510.92	6341.97	7613.21	8198.02

అనుబంధం రెండు—(తరువాయి)

సి. రెవెన్యూ ఖాతా వినా ఇతర పెట్టుబడి ఖర్చు

రూ. లక్షలలో

పద్దుల వివరము		1956–57 లెక్కలు	1957–58 లెక్కలు	1958–59 లెక్కలు	1959–60 సవరించిన అంచనా	1960–61 బడ్జెటు అంచనా
1		2	3	4	5	6
I. జాతీయ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు—						
నీటిపారుదల	...	894 50	1,177.74	1,356 26	1,623.90	1,677.68
విద్యుచ్ఛక్తి	...	912.16	798.15	578.60	184.27	291.82
పారిశ్రామికాభివృద్ధి	...	34.94	204.74	235.87	503.87	370.48
వ్యవసాయాభివృద్ధి పరిశోధన	...	9.20	26.03	34.14	54 50	93.30
సివిల్ నిర్మాణాలు	...	164.25	249.07	345.11	441.37	546 28
ఆరోగ్యాభివృద్ధి	...	79.34	(—) 6.93	1.09	70.97	108.67
మొత్తం	...	2094.39	2448.80	2551.07	2878.88	3088.23
II. ఇతర సౌకర్యములు	...	29.23	78.84	(—)79.90	130.97	156.08
పూర్తి మొత్తం	...	2123.62	2527.64	2471.17	3009.85	3244.31

అనుబంధం—మూడు

ఋణ పరిస్థితి నివేదిక

1953 వ సం. అక్టోబరు 1వ తేదీకి పూర్వం ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం చేసిన ఋణములు:

	1953వ సం. సెప్టెంబరు 30వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	1953వ సం. అక్టోబరు 1వ తేదీనాటికి ఆంధ్ర రాష్ట్రం వాటా *(తాత్కాలికం)	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం
	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో
1. ప్రజలనుండి బహిరంగ ఋణాలు—			
(i) 1963వ సం.పు 4% మద్రాసు ఋణం	1,033.71	306.81	306.81
(ii) ఇతర బహిరంగ ఋణాలు ...	2,421.02	871.57	736.17
2. కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి తీసుకున్న ఋణాలు	5,935.99	2,136.96	1,792.65
	9,390.72	3,315.34	2,835.63

*ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రజాఋణాలను (1963వ సం.పు 4% మద్రాసు ఋణం విషయంలో తప్ప) విభజన ఫలితంగా ఏర్పడిన మూడు రాష్ట్రాల మధ్య కేటాయింపు పూర్తి పరిష్కారం జరిగేలోగా జనాభా ప్రాతిపదికమీద కేటాయింపు జరిగింది. 1963వ సం.పు 4% మద్రాసు ఋణం విషయంలో భారత అధ్యక్షుని ఉత్తరువుల ననుసరించి ప్రత్యేక నిష్పత్తిలో కేటాయింపు జరిగింది.

***II.* 1953 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి 1956 వ సం॥ అక్టోబరు 31 తేదీవరకు పూర్వం ఆంధ్ర రాష్ట్రం చేసిన ఋణాలు (రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా నుండి తీసుకున్న తాత్కాలిక అడ్వాన్సులు చేర్చకుండా.)**

	ఋణం మొత్తం రూ. లక్షలలో	1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ లక్షలలో
1. ప్రజలనుండి బహిరంగ ఋణాలు:— రూ. లక్షలలో (i) 1967 సం. పు 4% ఋణం ... 500.16 (ii) 1968 సం. పు 4% ఋణం ... 656.15	1,156.31	1,156.31
2. కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి తీసికొన్న ఋణములు (వివరములు 'క' పట్టికలో చూపబడినవి)	5,169.98	3,175.80
	6,326.29	4,332.11

***III.* 1956 వ సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీకి పూర్వం ఉమ్మడి హైదరాబాదు రాష్ట్రం చేసిన ఋణాలు :**

	1956 వ సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీ నాటికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వాటా *(తాత్కాలిక) రూ. లక్షలలో	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలలో
1. ప్రజల నుండి బహిరంగ ఋణాలు	2,682 47	2,681 64
2. కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి తీసుకున్న ఋణాలు ...	1,526.21	1,289.08
	4,208.68	3,970.72

*ఉమ్మడి హైదరాబాదు రాష్ట్రం ప్రభుత్వ ఋణాలు, విభజన ఫలితంగా ఏర్పడిన మూడు రాష్ట్రాల మధ్య కేటాయింపు పూర్తి పరిష్కారం జరిగేలోగా, జనాభా ప్రాతిపదిక మీద కేటాయింపబడినవి.

V. 1956 వ సం॥ పు నవంబరు 1 వ తేదీనుండి 1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీ వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము చేసిన ఋణాలు (రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి తీసుకున్న తాత్కాలిక అడ్వాన్సులు చేర్చకుండా.)

	ఋణం మొత్తం రూ. లక్షలలో	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలలో
1. ప్రజల నుండి బహిరంగ ఋణాలు 1970 సం. పు 4% ఋణం	548 92	548 92
2. కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి తీసుకొన్న ఋణాలు (వివరములు 'గ' పట్టికలో చూపబడినవి)	5,788 95	4,991.46
	6,337.87	5,540.38

సంగ్రహ పట్టిక

	తీసికొన్న ఋణం మొత్తం రూ. లక్షలలో	1959 వ సం॥ పు మార్చి 31 వ తేది నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలలో
అంశము I మొత్తం	3,315.34	2,835.63
అంశము II మొత్తం	6,326.29	4,332.11
అంశము III మొత్తం	4,208 68	3,970.72
అంశము IV మొత్తం	6,337.87	5,540.38
అన్ని అంశాల మొత్తం ...	20,188.18	16,678.84

1959 వ సంవత్సరము మార్చి 31 వ తేదీనాటికి మొత్తం ప్రభుత్వ ఋణం

	రూ. కోట్లలో
బహిరంగ ఋణాలు, కేంద్రము నుండి తీసికొన్న ఋణాలు మొత్తం ...	166.79
రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా నుండి తీసుకొన్న అడ్వాన్సులలో నిల్వ తేలిన మొత్తం	0.60
జాతీయ వ్యవసాయిక పరిమితి సంస్థ నుండి తీసికొన్న ఋణములు ...	1.46
	168.85

'క' పట్టిక

1959 సంవత్సరము మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన, కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి పూర్వ ఆంధ్రరాష్ట్రం తీసికొన్న ఋణములు

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
1953–54 (కడవటి ఆరు మాసములు)			
1. పట్టణ ప్రాంతాల ఎరువుల వినియోగ పథకం	0.28	...	సంవత్సరమునకు 3¾% వడ్డీతో 5 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
2. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి (సెస్ ఫండు నుండి యిచ్చే ఋణం)	16.21	7.70	వడ్డీ లేదు. రు. 12.84 లక్షలు 5 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. రు. 3.21 లక్షలు రెండు సమాన సంవత్సరవాయిదాలలో తీర్చాలి. రూ. 0.16 లక్ష సంవత్సరము లోగా తీర్చివేయాలి. (1955వ సం॥ నవంబరు 14వ తేదీనాడు తీర్చివేయబడినది.)
3. జాతీయ విస్తరణ సేవా ప్రణాళిక	3.52	2.25	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో చెల్లించాలి.
4. చిన్న ఓడ రేవుల అభివృద్ధికి	0.17	0.17	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1965–66 సంవత్సరము నుండి 18 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
5. భారీ నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలకు	375.00	276.89	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 1957—58 సం॥ నుండి 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. 1958 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదీ నాటికి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో నిల్వ ఉన్న ఆహార ధాన్యాలు, ఎరువులు వగైరాల నిలువ (స్వల్ప కాలపు ఋణముగా పరిగణింపబడినది.)	189.91	...	1954 వ సంవత్సరము అక్టోబరులో తీర్చివేయబడినది.
7. గ్రామ ప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు	4.00	4.00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1959—60 సం॥ నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
8. అమ్మోనియా సల్ఫేటు వగైరా కొనుగోలు, పంపకములకు గాను ఋణం	25.62	...	1954 సంవత్సరం డిసెంబరు నెలలో తీర్చి వేయబడినది.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
9. కేంద్ర సహకార భూమి తనఖా బ్యాంకు ఋణ పత్రాల (డిబెంచర్ల) కొనుగోలు నిమిత్తం	8.46	8.46	ఋణ పత్రాలు జారీచేసిన తేదీ నుండి 10 సంవత్సరముల తరువాత ఋణ పత్రాలు తీరుస్తున్నప్పుడు, అసలు తీర్చాలి. జూన్ 1వ తేదీ, డిశంబరు 1వ తేదీతో అంతమగు ప్రతి అర్థ సంవత్సరమునకు, సంవత్సరానికి 4½% చొ॥ వడ్డీ చెల్లించాలి.
10 ఫిల్టరు పాయింట్లు, గొట్టపు బావుల నిర్మాణానికి	5.72	5.28	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. లిఫ్టు యిరిగేషను ప్రణాళికలు (కిరాయి కొనుగోలు పద్ధతి)	6.81		
12 ట్రాక్టర్లతో కొత్తసాగు ప్రణాళికలు (కిరాయి కొనుగోలు పద్ధతి	6.81	0.39	డిటో.
13. ప్రత్యేక స్వల్ప నీటి పారుదల ప్రణాళికలు	35.27	28.70	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
14. పబ్లిక్ వర్క్సు నీటిపారుదల ప్రణాళికలు	6.12		

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
5. లిఫ్టు యిరిగేషను ప్రణాళికలు	1.65	...	1954వ సం నవంబరులో తీర్చబడినది.
6. కర్నూలులో ఆంధ్రరాష్ట్ర తాత్కాలిక రాజధాని నిర్మాణం	13.48	13.48	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{8}\%$ వడ్డీతో 15 సంవత్సరాల అనంతరం తీర్చాలి.
	699 13	342.32	

1954-55

1. ప్రత్తిపంట విస్తరణ ప్రణాళిక	1.50	...	సంవత్సరమునకు $2\frac{1}{4}\%$ వడ్డీతో తీర్చివేయబడినది.
2. చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధికి	19.00	12 67	వడ్డీలేదు. ఋణము తీసికొనిన తారీకునుండి రెండు సంవత్సరములు తర్వాత ప్రారంభించి 9 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	8.66	6.06	వడ్డీలేదు. ఋణము తీసికొనిన తారీకు నుండి రెండు సంవత్సరముల తర్వాత ప్రారంభించి పది సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
3. జాతీయ అభివృద్ధి ప్రణాళికా ఋణంలో వాటా	250 00	250.00	1965 సం 1 వ అక్టోబరున తీర్చాలి. వడ్డీ మాత్రము సంవత్సరమునకు 3⅞% ప్రతి అర్ధసంవత్సరము చెల్లించాలి.
4. ఆమోదింపబడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికల నిమిత్తం ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి (స్పెషల్ డెవలప్మెంటు ఫండు) నుండి	600.00	521.69	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 1958–59 సం. నుండి ప్రారంభించి 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
5. చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు అప్పు లిచ్చేటందుకు	2 00	1.28	సంవత్సరమునకు 3¾% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. అమ్మోనియా సల్ఫేటు వగైరా కొనుగోలు, పంపకములకు	127.89	...	సంవత్సరమునకు 3½% వడ్డీతో తీర్చబడినది.
7. కమ్యూనిటీ డెవలప్మెంటు బ్లాకు, జాతీయ విస్తరణ సేవా ప్రణాళిక వగైరా	8.78	6.47	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
8. చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధికి	2.78	...	వడ్డీలేదు. రెండు సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చి వేయబడినది.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
9. ట్రాక్టర్లతో క్రొత్త సాగు ప్రణాళికలు (కిరాయి కొనుగోలు పద్ధతి)	25.00	13.43	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
10. జాతీయ నీటిసప్లయి, పరిశుభ్రతా ప్రణాళిక క్రింద ఋణములు	25.00	23.13	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. చిన్న ఓడరేవుల అభివృద్ధికి	1 83	1.83	మొదటి 12 సంవత్సరములకు వడ్డీలేదు. తరువాత సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 18 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
12. నిరుద్యోగ నివృత్తి నిమిత్తం విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్య విస్తరణ ప్రణాళికలకు	40.00	40.00	1960–61తో ప్రారంభించి సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలతో తీర్చాలి.
13 అమ్మోనియా సల్ఫేటు వగైరా కొనుగోలు, పంపకము	77.11	...	1956 వ సం. సెప్టెంబరులో తీర్చబడినది.
14. ఫిల్టరు పాయింట్ల గొట్టపు బావుల నిర్మాణమునకు, లిఫ్టు యిరిగేషన్ ప్రణాళికలకు (కిరాయి, కొనుగోలు పద్ధతి)	22.50	7.75	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
15 గృహపరిశ్రమలకు గాను విజయవాడలో కేంద్ర విక్రయశాల స్థాపనకు	0 20	...	1956 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
16. గ్రామ ప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు	70.00	70.00	మొదటి అయిదు సంవత్సరములకు వడ్డీలేదు. 1960-61 సం. నుండి ప్రారంభమై సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
17. ఆర్థిక అవకాశాల నిమిత్తం అడ్వాన్సులు	80.00	...	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీతో 1955 వ సం. మార్చిలో తీర్చివేయబడినది.
	1,362.25	954.31	

1955-56

1. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు	60.00	60.00	షరతులు ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు.
2. ఆమోదింపబడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికలు	700.00	700.00	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 1959-60 నుండి 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో చెల్లించాలి. యీలోగా ప్రతి సంవత్సరం వడ్డీ చెల్లించాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
3. పట్టణ ప్రాంతాల ఎరువుల వినియోగ ప్రణాళిక	1.00	0.62	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
4. అదనపు స్వల్ప నీటి పారుదల ప్రణాళిక	25.09	21.13	
5. ఫిల్టరు పాయింట్లు, గొట్టపు బావుల ప్రణాళిక	5.00	3.74	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. పట్టణ ప్రాంతాల ఎరువుల వినియోగం, భూమి క్రొత్తసాగు ప్రణాళికలు	20.08	14 65	
7 ప్రత్యేక స్వల్ప, పబ్లిక్ వర్కుస్ నీటి పారుదల ప్రణాళిక	7.74	5.62	
8. సహకార పద్ధతి భూమి సాగు (కాలనైజేషన్) ప్రణాళిక	0.51	...	1956–57 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
9. మత్స్య ప్రణాళిక	0.22	0.17	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
10. అమ్మోనియం సల్ఫేటు కొనుగోలు, పంపకములకు	291.19	...	సంవత్సరమునకు 3⅝% వడ్డీతో 18 నెలల గడువులో తీర్చివేయబడినది.
11. కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు	25.13	19.84	సంవత్సరమునకు 4⅛% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
12. జాతీయ విస్తరణ సేవా ప్రణాళిక	3 27	2.58	

'కె' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
13. ప్రభుత్వ సహాయం పొందు పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	0.90	0.87	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
14. స్వల్పాదాయవర్గాల గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	20.00	19.24	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
15. లఘు పరిశ్రమలకు	6.67	1.43	సంవత్సరమునకు 3¾% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. (రు. 4.87 లక్షలు. 1956–57 సం. లో తీర్చివేయబడినది)
16. గ్రామ ప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు	160.00	160.00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1961–62 సం. నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
17. పట్టణాల నీటి సప్లయి ప్రణాళిక	75.00	70.80	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
18. విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్య విస్తరణకు	87.82	87.82	1961–62 సం. తో ప్రారంభించి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. మొదటి ఐదు సంవత్సరములకు వడ్డీ లేదు. ఆ తరువాత సం. కు 4½% చొ. వడ్డీ చెల్లించాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
19. వ్యవసాయ ప్రయోజనాలకై మధ్య దీర్ఘకాలిక ఋణములు	20.00	8.40	సంవత్సరమునకు 3⅜% వడ్డీతో 5 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
20. కాకినాడ, అనంతపురం ఇంజనీరింగు కళాశాల విద్యార్థులకు వసతి గృహాల నిర్మాణమునకు	4.00	3.64	వడ్డీ లేదు. 33 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
21. అనంతపురం మార్కెటు కమిటీకి గిడ్డంగి, అంగడి స్థలముల నిర్మాణమునకు	2.00	1.65	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
22. గుంటూరు మార్కెటు కమిటీకి మధ్య దీర్ఘకాలిక ఋణం	2.00	...	1957 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
23. చేనేత పనివారిలో సహకార భావం పురికొల్పేందుకు	10.00	8.95	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
24. సహకారాభివృద్ధికి పైలట్ ప్రాజెక్టు	10.74	7.08	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
25 వరద నిరోధక ప్రణాళిక	1.25	1.25	1961-62 సం. నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. మొదటి ఐదు సంవత్సరములకు వడ్డీ లేదు. ఆ తరువాత సంవత్సరమునకు 4¼%చొ. వడ్డీ చెల్లించాలి.
26. భూసార రక్షణ ప్రణాళిక	3 01	0.08	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
27. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి	44.90	35.26	వడ్డీలేదు. 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
28. ప్రత్తిసాగు విస్తరణ ప్రణాళిక	1.00	...	1956-57 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
29. ఆర్థిక అవసరాల నిమిత్తం అడ్వాన్సులు	400.00	...	సంవత్సరం ముగిసేలోగా తీర్చివేయబడినది.
	1,988.52	1,234.82	
1956-57			
1. పబ్లిక్ వర్క్సు స్వల్పనీటి పారుదల ప్రణాళిక	4.32	2.53	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీ చొ॥ 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
2. పండ్ల ఉత్పత్తి అభివృద్ధి ప్రణాళిక	3.00	...	1957-58 సం. లో తీర్చివేయ బడినవి.
3. పాత పండ్లతోటలను పునరుద్ధరించుటకై పండ్ల ఉత్పత్తి దారులకు ఎరువులు సరఫరా చేయుటకై	1.50	...	
4. అమ్మోనియం సల్ఫేటు కొను గోలు, పంపకములకు	236.86	...	ఒకే మొత్తముగా 18 నెలలలో తీర్చాలి. 15 నెలలకు మించకుండా సంవత్సరమునకు $3\frac{1}{8}$% చొ॥ వడ్డీ చెల్లించాలి.
5. కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు కార్యక్రమం	20.00	17.22	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{8}$% వడ్డీ చొ॥ 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. జాతీయ విస్తరణ సేవా కార్యక్రమం	3.57	3.07	
7. ప్రభుత్వ సహాయము పొందు పారిశ్రామిక గృహ ప్రణాళిక	1.80	1.71	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
8 స్వల్పాదాయ వర్గాల గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	8.94	5.23	అప్పు తీసుకున్న తేదీ తర్వాత 2 సంవత్సరములనుండి సంవత్సరానికి $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో రూ 3.39 లక్షలు 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. అప్పు తీసుకున్న తేదీనుండి 3 సం. లలోగా రూ. 5.55 లక్షలు సంవత్సరానికి $3\frac{3}{4}$% వడ్డీతో తీర్చాలి.

'క' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలలో	1959వ. సం మార్చి 31వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలలో	రిమార్కులు
1	2	3	4
9. విశాఖపట్నంలో పారిశ్రామిక ఎస్టేటు స్థాపించుటకు	7.50	7 22	సంవత్సరానికి 4½% వడ్డీతో అప్పుతీసుకున్న తేదీతరువాత రెండవ సంవత్సరము నుండు 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి
10 చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు	3.45	3.14	సంవత్సరములకు 4% వడ్డీతో అప్పుతీసుకున్న తేదీతరువాత రెండవ సంవత్సరము నుండి 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	0.84	0.74	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో ఆఖరు వాయిదా అప్పు తీసుకొన్న తేదీనుండి 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. గ్రామప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు	146.00	146.00	సంవత్సరమునకు 4½%వడ్డీతో 1962–63 సం. నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
12. వరద నిరోధక ప్రణాళికలకు	13.00	13.00	1962–63 సం.నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. మొదటి 5 సం.లకు వడ్డీలేదు ఆతరువాత సం.కు 4½% చొ. వడ్డీ చెల్లించాలి.

'క' పటిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
3. భూమి సాగు (కాలనైజేషన్) ప్రణాళిక	0.05	...	1957—58 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
4. చిన్న మొత్తాల పొదుపు వసూళ్ళలో వాటా ప్రణాళిక	39.50	39.50	పదిసంవత్సరములతరువాతఒకే మొత్తముగా తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు 4% చొ॥ ప్రతి సంవత్సరమువడ్డీ చెల్లించాలి.
5. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి	1.24	0.99	వడ్డీ లేదు. రూ. 0.14 లక్షలు రెండు సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి రూ. 1.10 లక్షలు రెండు సంవత్సరముల తరువాత 10 సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. ఆమోదింపబడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికలు	383.00	383.00	1960—61 సం॥ నుండి 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. అంతవరకు సం. కు4%చొ॥వడ్డీ చెల్లించాలి.
7. విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్య విస్తరణకు	21.00	21.00	1962—63సం. లో ప్రారంభమై 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. మొదటి 5సం.లకు వడ్డీలేదు. ఆ తరువాత సం.కు $4\frac{1}{2}\%$ చొ॥ వడ్డీ చెల్లించాలి.

'ఓ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
18. ఆర్థికావసరాలకు అడ్వాన్సులు	224.51	...	సంవత్సరాంతంలో తీర్చి వేయబడినది.
	1,120.08	644.35	

సంగ్రహ పట్టిక

సంవత్సరం	తీసికొన్న మొత్తం ఋణం	1959 సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన ఋణం
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు
1953–54 (కడపటి ఆరు మాసములు)	699.13	342.32
1954–55 ...	...1,362.25	954.31
1955–56 ...	...1,988.52	1,234.32
1956–57 ... (1956 సం. ఏప్రియల్ 1వ తేదీనుండి 1956 సం. అక్టోబరు 31 వ తేదీ వరకు)	...1,120 08	644.35
పూర్వ ఆంధ్ర రాష్ట్రం చేసిన మొత్తం ఋణం	5,169.98	3,175.80

'గ' పట్టిక

1958వ సంవత్సరం మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం తీసుకున్న ఋణాలు.

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	3
1956-57			
(1956 సం నవంబరు 1 నుండి 1957 సం, మార్చి 31 వరకు)			
1 నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	358.00	358.00	షరతులు యింకా నిర్ణయం కాలేదు.
2. అధికాహారోత్పత్తి ప్రణాళికలకు	26.52	15.40	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	35.65	14.61	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	0.33	0.14	సంవత్సరమునకు $3\frac{5}{8}$% వడ్డీతో 5 సమాన సంవత్సర వాయిలలో తీర్చాలి.
	8.97	...	1957–58 సం. లో తీర్చివేయబడినది.
3. అమ్మోనియమ్ సల్ఫేటు కొనుగోలు పంపకములకు	55.14	...	ఒకే మొత్తముగా 18 నెలలో తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు $3\frac{1}{8}$% చొ॥ 15 నెలలకు మించకుండా వడ్డీ చెల్లించాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
4. కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులు, జాతీయ విస్తరణ సేవా ప్రణాళిక వగైరాలకు	26.23	22.61	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{8}$% వడ్డీతో 12•సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
5. ప్రభుత్వ సహాయం పొందు పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ ప్రణాళికలకు	6 64	6.64	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{3}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6 స్వల్ప ఆదాయ వర్గాల గృహనిర్మాణ ప్రణాళిక	49.50	48.46	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
7. పట్టణాల నీటి సరఫరా ప్రణాళిక	90.00	86.57	
8. పశ్చిమ పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చిన నిర్వాసుల పునరావాసమునకు	0.25	0.15	సంవత్సరమునకు $3\frac{3}{4}$% వడ్డీతో 6 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
9. చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు	0.38	0.22	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీతో రు 0.05 లక్షలు ఒక సంవత్సరములో తీర్చాలి. (ఇది 1957–58 సం. లో తీర్చబడినది.) సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో రు. 0.08 లక్షలు 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు $3\frac{5}{8}$% వడ్డీతో 0.25 లక్షలు 5 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
10. అటవీ ప్రణాళికలకు	0 32	0 29	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. పోలీసు సిబ్బందికి గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	3.90	3.90	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో అప్పు తీసుకొన్న తేదీనుండి ఐదవసంవత్సరము లగాయితు 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
12. చిన్న ఓడరేవుల అభివృద్ధికి	2.00	2 00	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 18 సమానసంవత్సరవాయిదాలలో తీర్చాలి. అప్పుతీసుకున్న 12 సం ల తరువాత నుండి తీర్మానం ప్రారంభమవుతుంది.
13. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి	11.06	8.95	రూ. 1.12 లక్షలు రెండు సంవత్సరములలో తీర్చాలి. రూ. 9.94 లక్షలు రెండు సంవత్సరముల తర్వాత 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. వడ్డీలేదు.
	674.89	567.94	

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
1957-58			
1 నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	650.00	650.00	షరతులు యింకా నిర్ణయంలేదు.
2. ఆమోదింపబడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికలు	375.00	375 00	1961—62 సం. నుండి సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
3. అధికాహారోత్పత్తి ప్రణాళికలు	68.64	49.88	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	3.00	3 00	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	84.48	75.53	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{8}$% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	1.50	1.50	సంవత్సరమునకు $3\frac{1}{8}$% వడ్డీతో 18 నెలలలోగా తీర్చాలి.
4. అమ్మోనియా సల్ఫేటు కొనుగోలు, పంపకములకు	360.00	296.67	18 నెలలలో తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు $3\frac{1}{8}$% వడ్డీతో 15 నెలలకు మించకుండా వడ్డీ చెల్లించాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
5. కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులు, జాతీయ విస్తరణ సేవా కార్యక్రమం వగైరా	72.95	67 82	సంవత్సరిమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
6. ప్రభుత్వ సహాయం పొందు పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	2.73	2.66	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
7. స్వల్పాదాయ వర్గాల గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	60 00	60.00	అప్పు తీసికొన్న తేదీ నుండి రెండుసంవత్సరములతర్వాత సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$%వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
8. చిన్న తరహా పరిశ్రమలు	14.43	12.96	అప్పు తీసికొన్న తేదీ నుండి రెండవ సంవత్సరములతో ప్రారంభమైన సంవత్సరమునకు 4%వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సరవాయిదాలలో తీర్చాలి.
	1.24	...	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీతో ఒక సంవత్సరములోతీర్చాలి
	0.05	0 04	సంవత్సరమునకు $3\frac{5}{8}$% వడ్డీతో 5 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టీక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
	0.05	0 05	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో అప్పు తీసికొన్న సంవత్సరము నుండి ఆరవ సంవత్సరముతో ప్రారంభించి 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	0.03	0.03	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో అప్పు తీసికొన్న తేదీ నుండి ఆరవ సంవత్సరము నుండి ప్రారంభించి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	0.06	0.05	సంవత్సరమునకు $3\frac{7}{8}$% వడ్డీతో 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	2.50	2.43	రు.1.05 లక్షలు సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. రు. 1.45 లక్షలు సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

‘గ’ పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
	7.00	6.77	రు. 5.00 లక్షలు సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. రు. 2.00 లక్షలు సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
9. గ్రామ ప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధికి	120.00	120.00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డితో 1963–64 సం. నుండి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
10. అటవీ ప్రణాళికలు	5.64	5.34	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. చిన్న ఓడరేవుల అభివృద్ధి	0 60	0.60	7 సంవత్సరముల తర్వాత 23 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. 12 సం. ల వరకు వడ్డీలేదు. ఆ తరువాత సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీ చెల్లించాలి.
12 భూసార సంరక్షణ ప్రణాళికలు	5.39	3.16	సంవత్సరమునకు 4¼% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం.	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
13. మురుగు గూడెములు బాగుచేయు ప్రణాళిక	0.77	0.77	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}\%$ వడ్డీతో రెండుసంవత్సరముల తర్వాత 30 సమానె సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
14. సహకారాభివృద్ధికి	10.20	8.69	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}\%$ వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
15. డైరీఫారం అభివృద్ధికి	0.39	0.37	
16. రాజమండ్రి లోని నవ భారత గురుకులములో వసతి గృహనిర్మాణమునకు	0 38	0.38	సంవత్సరమునకు 5% వడ్డీతో గృహనిర్మాణము పూర్తి ఐన తరువాత 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
17. వెంటపాడు ప్రాథమిక శిక్షణ విద్యాలయములో వసతి గృహనిర్మాణమునకు	0.25	0.25	వడ్డీలేదు. 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
18. కోళ్ళ పెంపకము అభివృద్ధి చేయు ప్రణాళిక	0.44	0 41	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}\%$ వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
19. పశుగణాభివృద్ధికి	0.32	0.29	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
20. కొలంబో పథకము క్రింద గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి ప్రణాళికకు డీజిల్ జనరేటింగు సెట్లు	32.42	32.42	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1963–64 సంవత్సరము మొదలుకొని 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
21. జాతీయ నీటి సరఫరా, పారిశుద్ధ్య ప్రణాళికలు	56.00	54.82	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
22. పోలీసు సిబ్బందికి గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	17.95	17.95	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
23. చిన్న మొత్తాల పొదుపు వసూళ్ళలో వాటా	155.69	155.69	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో ఒకే మొత్తముగా 10 సంవత్సరములలో తీర్చాలి.
24. వరద నిరోధక ప్రణాళికలు	20.00	20.00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 5 సంవత్సరముల తర్వాత 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
25. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి	18 00	18.00	వడ్డీ లేదు. 9 సమాన వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	2.03	1 03	సంవత్సరమునకు 3⅞% వడ్డీతో 2 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	తీసికొన్న మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ. సం. మార్చి 31వ తేదీ నాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
	0.05	...	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీతో ఒక సంవత్సరములో తీర్చాలి. దరిమిలా తీర్పు వేయడమైనది.
	3.70	3.70	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{8}$% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	1.13	1.10	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	0.36	0.33	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	1.50	1.50	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో అప్పు తీసికొనిన తేదీ నుండి రెండవ సంవత్సరములో ఆరంభించి 9 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	6.00	5.58	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
26. [illegible] అడ్వాన్సులు	584.44	...	సంవత్సరమునకు 3% వడ్డీ.
	2,747.31	2,056.77	

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
1958-59			
1. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజక్టు	750.00	750.00	షరతులు యింకా నిర్ణయం కాలేదు.
2. ఆమోదింపబడిన అభివృద్ధి ప్రణాళికలు	400.00	400.00	1962-63 సం. నుండి సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 7 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
3. అధికాహారోత్పత్తి ప్రణాళికలు	153.40	153.40	షరతులు యింకా నిర్ణయం కాలేదు.
4. ఫలముల ఉత్పత్తి అభివృద్ధికి	1.50	1.50	సంవత్సరమునకు 3½% వడ్డీతో 18 నెలలో తీర్చాలి.
5. అమ్మోనియా సల్ఫేటు కొను గోలు పంపకములకు	250.00	250.00	18 నెలలలో తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు 3½% వడ్డీతో 15 నెలలకు మించకుండా వడ్డీ చెల్లించాలి.
6. కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు ప్రాజక్టులు, జాతీయ విస్తరణ సేవా కార్యక్రమం వగైరా	75.44	75.44	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 12 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
7. ప్రభుత్వ సహాయం పొందు పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	10.40	10.40	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
8. స్వల్పాదాయ వర్గాల గృహ నిర్మాణ ప్రణాళిక	54.85	54.85	ఋణము తీసికొనిన తేదీ నుండి రెండు సంవత్సరముల తర్వాత ప్రారంభమైన సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
9. చిన్న తరహా పరిశ్రమలు:			
(క) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పారిశ్రామిక ఎస్టేట్లకు	10.67	10.67	20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
(గ) చిన్న తరహా పరిశ్రమల అభివృద్ధికి	22.50	22.50	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
(చ) చేతపనుల అభివృద్ధికి	0.94	0.94	షరతులు యింకా నిర్ణయం కాలేదు.
(జ) పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధికి	0.35	0.35	
10. గ్రామ ప్రాంతాల శాశ్వతాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు	53.00	53 00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1964—65 సంవత్సరము నుండి ప్రారంభించి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
11. పోలీసు సిబ్బందికి గృహ నిర్మాణ ప్రణాళికలకు	36.50	36.50	ఋణము తీసికొనిన తేదీ నుండి 5 వ సంవత్సరంతో ప్రారంభించి సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం	1959 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం	రిమార్కులు
	రూ. లక్షలు	రూ. లక్షలు	
1	2	3	4
12. వరద నిరోధక ప్రణాళిక లకు	46.00	46.00	సంవత్సరమునకు 4¾% వడ్డీతో 1964–65 సంవత్సరముతో ప్రారంభించి 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
13. రాజమండ్రిలోని రెసిడెన్సి యల్ హైస్కూలుకు చెందిన నవభారత గురుకులమునకు వసతిగృహ నిర్మాణము కొరకు	0.50	0.50	ముప్పది సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి. సంవత్సరమునకు 5% చొప్పున విడిగా వడ్డీ చెల్లించాలి.
14. ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగు వ్యవస్థలకు వసతిగృహ నిర్మాణమునకు	3.00	3.00	వసతి గృహ నిర్మాణ ములు పూర్తి అయిన తర్వాత ఒక సంవత్సరము తర్వాత 33 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
15. మెట్రిక్ పద్ధతి తూకము కొలతలు ఆచరణలో పెట్టుటకు	2.56	2 56	1959–60 సంవత్సరములో తీర్చి వేయటమైనది.
16. గ్రామీణ గృహ నిర్మాణ పథకము క్రింద ప్రణాళికకు	6 60	6 60	సంవత్సరమునకు 4¾% వడ్డీతో అప్పు తీసుకొన్న తేదీ నుండి రెండవ సంవత్సరముతో ప్రారంభించి 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.

'గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
17. ఖారీ, మధ్యతరగతి పరిశ్రమలకు	15 26	15.26	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో పదిసమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
18 పశువైద్యం, డైరీ మరియు మత్స్యశాఖ ప్రణాళికలకు	8.56	8.56	పరతులు యింకా నిర్ణయం కాలేదు.
19. అటవి, భూసార సంరక్షణ ప్రణాళికలకు	11.05	11 05	
20 మురుగు గూడెములు బాగుచేయు ప్రణాళికలకు	3.82	3.82	అప్పుతీసుకొనిన తేదీనుండి రెండవ సంవత్సరముతో ప్రారంభమై సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
21. పట్టణాల నీటి సరఫరా ప్రణాళికలకు	60.00	60.00	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{2}$% వడ్డీతో 30 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
22. సహకార అభివృద్ధికి	17.97	17.97	సంవత్సరమునకు $4\frac{1}{4}$% వడ్డీతో 15 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
23. చిన్న మొత్తాల పొదుపు వసూళ్ళలో వాటా	337.00	337.00	పది సంవత్సరముల అనంతరము ఒకే వాయిదాలో తీర్చాలి. ప్రతి సంవత్సరము, సంవత్సరమునకు 4% చొప్పున సాధారణ వడ్డీ చెల్లించాలి.

Note: rows 18 and 19 share a bracketed remark in column 4.

గ' పట్టిక (తరువాయి)

ఋణం వివరం	మొత్తం రూ. లక్షలు	1959వ సం. మార్చి 31వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం రూ. లక్షలు	రిమార్కులు
1	2	3	4
24. టి సి ఎ ప్రణాళిక క్రింద తీసికొనబడిన వస్తువులు, పరికరములకు	8 55	8 55	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 1964—65 సంవత్సరంతో ప్రారంభమై 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
25 చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి గాను	2.12	2.12	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 25 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	10.00	10.00	సంవత్సరమునకు 4½% వడ్డీతో 20 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	1.09	1.09	సంవత్సరమునకు 4% వడ్డీతో 10 సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	13.00	13.00	షరతులు నిర్ణయం కాలేదు.
	0.12	0.12	సంవత్సరమునకు 3½% వడ్డీతో రెండు సమాన సంవత్సర వాయిదాలలో తీర్చాలి.
	2,366.75	2,366.75	

"గ" పట్టిక (తరువాయి)

సంగ్రహ పట్టిక

	ఋణము మొత్తం	1959 సం. మార్చి 31 వ తేదీనాటికి నిల్వ తేలిన మొత్తం
	రూ. లక్షలలో	రూ. లక్షలలో
1956–57 (1–11–56 నుండి 31–3–57 వరకు)	674 89	567.94
1957–58	2,747.31	2,056.77
1958–59	2,366.75	2,366.75
మొత్తం — ఆంధ్ర ప్రదేశ్	5,788.95	4,991.46

English rendering of the Speech of Sri K. Brahmananda Reddy, Finance Minister, presenting the Budget for 1960-61 to the Andhra Pradesh Legislative Assembly on the 20th February 1960.

Sir,

I rise to present to this House the Annual Financial Statement, namely, the Budget of the State of Andhra Pradesh for the year 1960-61.

At the outset, I wish to express our appreciation of Dr. Sanjeeva Reddi, our former Chief Minister, who has handled the difficult affairs of the State with dynamism and statesmanship. I take this opportunity also to congratulate our young and amiable Chief Minister Sri Sanjeevayya and hope that under his stewardship the State will further progress in all directions. It is also a matter for gratification that the President of the Indian Republic was pleased to confer *Padmabhushan* on our revered Speaker who richly deserves the honour.

Before proceeding to explain my budget proposals I shall briefly review the economic and monetary conditions that prevailed in the State during the year 1959.

Review of Economic Trends in 1959

The country had to pass through an inflationary situation during the year 1959. The exceptionally good harvest of 1958-59 had a restraining influence on the rising prices but could not succeed in reversing the trend. The forecasts of agricultural production for the current year also do not give much hope of any immediate relief. The industrial production, however, expanded steadily both in the country and in our State. The employment situation, on the other hand, did not register any significant improvement. The most significant feature, however, has been the progress in the execution of the Plan schemes.

In contrast to the anxiety evident during the preceding year when ravages of floods, drought and pests caused

large - scale damage to standing crops with consequential rise in prices of essential commodities, the year 1959 witnessed substantial increase in agricultural output not only in Andhra Pradesh but also in the country as a whole. The production of foodgrains was the highest ever reached since the inception of the Frist Plan. While there is no doubt that favourable weather conditions through out the country were mainly responsible for large output of foodgrains, the measures taken by the Central and State Governments and the efforts of the farming classes as regards improved methods of production also helped the process considerably.

Food Situation :— The marked improvement in the output of foodgrains had only a limited effect on the overall food situation of the country in 1958-59 and, therefore, both the Central and the State Governments had to continue their efforts to conserve stocks and regulate the prices of foodgrains. In spite of our persistent efforts to convince the Centre of the desirability of constituting a separate zone for our State, the Union Government decided to continue the Southern Food Zone and the State Government maintained its "limited procurement" policy to conserve and augment the stocks of rice within the State.

I may mention here that the Union Minister for Food and Agriculture, who was in Hyderabad recently, was kind enough to assure us that he would be able to supply us, during the course of the year, one to two lakh tons of rice depending on our requirements to feed our deficit pockets and also to keep a reasonable check on the abnormal growth of prices. He also appreciated our special requirements for fertilizers and indicated his willingness to supply all that we need and, I hope, this supply of the required quantity of fertilizers would greatly help in further improving the output of foodgrains in the State. The Central Government also amended, in May 1959, the Inter-Zonal Wheat Movement Central Order, 1957, to facilitate the free movement of wheat and wheat products to the Southern States.

Prices.—Wholesale prices of most of the commodities which were showing a downward trend in the early months of the year firmed up again from May, 1959, which trend is still continuing. The prices of some non-food articles, notably oilseeds and cotton manufactures, however relaxed to some extent during the year. Consumer prices, which had eased in the early months of 1959 also firmed up during the subsequent months in most centres in Andhra Pradesh mainly as a result of rise in the prices of food articles.

Industry.—Industrial production in the State was comparatively better in 1959 than in the previous year. The monthly average production indicated a rise in cotton, yarn, liquor, fertilizers, glass, cement, coal, paper and cigarettes, but declined in the case of cotton piece-goods, jute, asbestos and sugar from the levels that obtained in 1958.

Labour.—The labour situation during the year under review was characterised by greater restlessness on the part of workers, as compared to the position in the preceding year. The main issue of controversy revolved around retrenchment of workers, higher wages and dearness allowance. The efforts of the Union Government to revise and fix wage rates of the different categories of workers coming under the purview of the Minimum Wages Act would, it is hoped pave the way for better employer-employee relations in future.

Employment.—Despite the implementation of numerous Plan schemes, unemployment in the State, as in the rest of India, still continues to present a major problem. The Union and the State Governments are trying hard to increase the employment opportunities but it should be said here that rapid industrialisation—whether of the medium or small-scale variety—will alone ease the situation in the long run.

Government Finances

As we are now in the fourth year of the formation of the new State which is also the fourth year of the Second Five-year Plan, and preparations for the formulation of the Third Five-Year Plan are already under way, it seems appropriate that I should take this opportunity of reviewing the progress made since 1956 in stabilising the financial position of the State.

When the new State of Andhra Pradesh was formed in 1956, it started with an opening cash balance of Rs. 1.59 crores with the prospects of Revenue Receipts and Revenue Expenditure of the order of Rs. 47.25 crores and Rs. 51.94 crores respectively, for the year 1956-57 Capital expenditure for the year was estimated at Rs. 24.16 crores. In addition to the outstanding public debt, we were running almost continuous overdrafts on the Government of India and the Reserve Bank of India. We had an ambitious Plan of Rs. 175 crores to be executed during the period of the Second Five-Year Plan, in spite of the initial handicaps, unpreparedness and a certain amount of dislocation in the administrative set up resulting from the Reorganisation of States Thanks, however, to the untiring efforts of the Government and the co-operation of our people, we were not only able to make up for the deficiencies of the administrative machinery but have also stabilised the financial structure of the new State.

The position now is that the Revised Estimates for 1959-60 reveal a Revenue of Rs. 78.08 crores while Revenue Expenditure has been placed at Rs. 76.13 crores, thus resulting in a Revenue Surplus of Rs. 1.95 crores. Capital outlay has risen to Rs. 30.10 crores. The Budget figures for 1960-61 are expected to record a further improvement and Revenue Receipts are estimated at Rs. 82.18 crores while budgeted Expenditure on Revenue account is likely to be Rs. 81.98 crores which again results in a

surplus of Rs. 20 lakhs. Capital expenditure next year amounts to Rs. 32.44 crores-

The following figures will give an idea of the growth of expenditure under important development heads in the revenue budget —

Heads			Estimated Expenditure in 1956-57	Provision for 1960-61
			Rs. in Lakhs	
Agriculture	...	...	128	343
Veterinary	..	...	51	143
Co-operation	...	...	55	195
Education	...	...	926	1525
Medical & Public Health		...	328	728
Industries	...	...	120	195
Civil Works	...	...	301	529
Community Development		...	409	450

The Public Debt liability at the end of March 1960 is expected to stand at Rs. 186 crores.

At times, we had to face serious difficulties and run huge overdrafts on the Reserve Bank of India as the collection of revenue, which is seasonal in some cases, could not keep pace with the rapid growth of expenditure. The situation. however. has now improved to a very large extent as a result of certain changes in the procedure for release of Central assistance for Plan Schemes, coupled with our own efforts in the field of taxation and public borrowing and collection of arrears of revenue.

I shall now indicate briefly the position of accounts for 1958-59 and revised estimates for 1959-60 and shall then explain the salient features of the Budget proposals for the year 1960-61, the details of which have been furnished in the Explanatory Memorandum of the Finance Secretary and other documents circulated along with the Budget. In order to facilitate the study of the budget proposals,

the Explanatory Momorandum has also been prepared in Telugu for the first time and, I am sure, the hon'ble Members will welcome this step.

Accounts 1958-59

The year 1958-59 opened with a cash balance of Rs. 3.00 crores. Revenue Receipts and Revenue Expenditure during the year amounted to Rs 67.52 crores and Rs. 63 42 crores, respectively, which resulted in a Revenue Surplus of Rs 4.10 crores The expenditure on Capital Account was Rs 24.71 crores while Public Debt rose by Rs. 18 56 crores Deposits and advances and other debt head transactions revealed a net incoming of Rs. 5 00 crores The year closed with a balance of Rs 5.95 crores.

Revised Estimates 1959-60

The Budget Estimates for 1959-60 provided for a total Revenue of Rs. 72 04 crores, composed of :

		Rs. in crores
(*a*) Ordinary Revenue	...	66.29
(*b*) Central Grants for Plan Schemes	.	5.00
(*c*) Anticipated yield from new taxation measures ...	...	0.75
Total	..	72.04

In the Revised Estimates, the revenue from existing taxation measures, commercial undertakings, etc , has been placed at Rs, 68.21 crores, while Central grants are now expected to be of the order of Rs. 7.82 crores. The income from the tax on passengers and goods introduced in March, 1959 is now estimated at Rs. 1.10 crores. The rise of Rs. 1.92 crores under Ordinary Revenue has been contributed chiefly by State Excise Duties, Sales Tax and Electricity Schemes. The increase of Rs. 2.82 crores under Central grants is due to exhibition of Central assistance from Centrally sponsored schemes as receipts instead of reduction of expenditure.

The variations under other heads have been explained in the Finance Secretary's Explanatory Memorandum.

Revenue Expenditure which was placed at Rs. 71.66 crores in the Budget Estimates for 1959-60 is now expected to rise to Rs. 76.13 crores in the Revised Estimates as follows —

	Budget Estimate 1959-60	Revised Estimate 1959-60
	Rs. in crores	
(i) Ordinary Expenditure	57.91	59 32
(ii) Plan Expenditure	13.75	16.81
Total	71 66	76.13

Revenue Surplus.—As a result of the above changes, the Revenue Surplus for the year 1959-60 which was originally expected to be of the order of Rs. 38 lakhs will now amount to Rs. 1.95 crores.

Capital Expenditure.—The Budget provided for a total Capital outlay of Rs. 28 30 crores, of which Rs. 24.75 crores were for Plan schemes and the balance of Rs. 3.55 crores was for other essential items outside the Plan, against which the Revised Estimates amount to Rs. 24.84 crores and Rs. 5.26 crores, respectively. The increase of Rs. 1.71 crores in the Capital expenditure on non-Plan schemes has occurred mainly under investments in industrial concerns and the provision for the Fertilizer Factory.

Public Debt.—The original estimates provided for the flotation of a Public Loan of Rs. 6.00 crores. Actual collections amounted to over Rs. 12.00 crores but, in terms of the notification, the Government could retain only Rs. 6.54 crores. The loan assistancee from the Centre and certain autonomous bodies like the Life Insurance Corporation and National Agricultural Credit Corporation, Reserve Bank, for

Plan schemes, etc., is estimated at Rs. 27.24 crores. During the year Government had to to find Rs. 4.35 crores for the repayment of its share of the 2½% 1959-64 Loan of Hyderabad Government and Rs. 45 lakhs for the repayment of the 3% Loan, 1959 of the composite Madras State. After meeting the above liabilities and providing for the payment of instalments due on Central loans, the net addition to the Public Debt of the State during the year 1959-60 is estimated to be Rs. 17.05 crores.

Deposits and Advances.— The debt, deposits, etc., transactions in 1959-60 resulted in a net receipt of Rs. 26 lakhs.

Cash Balance.—The year 1959-60 is expected to close with a minus balance of Rs. 4.89 crores as against minus Rs. 1.44 crores anticipated in the Budget. This is chiefly due to the fact that the Plan outlay for the current year, as reflected in the Revised Estimates, is of the order of Rs. 44.21 crores as against Rs. 42.03 crores for which provision was made in the Budget.

BUDGET ESTIMATES FOR 1960-61

I shall now explain my Budget proposals for 1960-61.

Revenue

The Revenue from existing sources of taxation and commercial undertakings, State's share in the Central taxes and Central grants for various purposes, including the Plan schemes, in 1960-61, is estimated at Rs 82.18 crores as against Rs. 78.08 crores in the Revised Estimates 1959-60. This improvement of Rs. 4.10 crores has occurred chiefly under Land Revenue (Rs. 50 lakhs), State Excise Duties (Rs. 42 lakhs), Sales Tax (Rs. 52 lakhs), Other Taxes and Duties (Rs. 29 lakhs), Industries and Supplies (Rs. 27 lakhs), Central Taxes and Grants (Rs. 164 lakhs) and Miscellaneous (Rs. 46 lakhs).

The estimated revenue of Rs. 82.18 crores for 1960-61 is exclusive of the earnings of the Electricity Board and the

Road Transport Corporation which have been set up by conversion of the former Electricity Department and the Road Transtport Department of the State Government into autonomous bodies. Had these two departments continued with the State Government, the revenue today would have exceeded Rs 90 crores

Revenue Expenditure

The Budget Estimates for 1960-61 envisage a total Revenue Expenditure of Rs. 81.98 crores out of which the revenue element of Plan Outlay is of the order of Rs. 19.47 crores, while the balance represents expenditure on the maintenance of existing services, etc., as indicated below·—

Heads	Revised Estimate 1959-60	Budget Estimate 1960-61	Increas
	(Rs. in crores)		
Ordinary Expenditure ...	59 32	62.51	3.19
Plan Expenditure	16.81	19.47	2.66
Total ...	76.13	81.98	5.85

The increase in revenue expenditure next year is chiefly due to the normal growth of expenditure on account of grade increments and the provision made for Part II Schemes, a list of which is given in the Finance Secretary's Explanatory Memorandum. Some of these form part of the State Plan, while others represent essential demands of administrative departments for which adequate provision could not be included in the Plan. I shall mention only some of the important items of fresh expenditure for which provision has been made in the expenditure programme for 1960-61.

(1) A sum of Rs. 9 lakhs (Rs. 4 lakhs as grant and Rs. 5 lakhs as loan) has been provided for improvements to the Visakhapatnam beach.

(2) A large number of vehicles in the Police Department have completed their normal life and it is no longer economical to run them. The replacement of all such overaged and uneconomical vehicles will require about Rs. 45 lakhs. It is proposed to spread this expenditure over a period of five years and a sum of Rs. 9 lakhs has been provided in the Budget

(3) Revenue Department has also been pressing for provision of jeeps for the revenue officials, particularly in the Telangana area Rs. 10 lakhs have been included for this purpose.

(4) A sum of Rs. 4.71 lakhs has been provided for opening of Fire Stations at Karimnagar, Mahboobnagar, Tadepalligudem, Tadpatri, Narsaraopet and Madanapalli, construction of water tanks and other requirements of the Fire Service Department

(5) Rs 8 lakhs have been provided for grants to Panchayats for improvement of village communications

(6) The responsibilities of the Local Fund Audit Department have increased as result of transfer of works relating to Class II Panchayats. It has, therefore, become necessary to expand and strengthen the organisation and Rs. 4.48 lakhs have been included in the Budget for this purpose.

(7) In the composite Madras State and also for some time in the Andhra State, the Municipalities were entitled to receive from Government compensation for loss of income from toll tax and licence fees on motor vehicles and the Government was incurring an expenditure of nearly Rs. 5.00 lakhs on this account. Later, however, the Government decided to withdraw this grant along with similar grants to the Local Bodies as the Government wanted money for financing the programme of Compulsory Primary Education. It is proposed that this grant to the Municipalities should be restored from the Budget year 1960-61.

(8) the Municipalities are at present entitled to receive 80% of the income from Entertainment Tax, the balance being retained by Government towards collection, etc. charges. In the past representations were received on several occasions that this deduction of 20% towards collection charges is very much on the high side. It is, therefore, proposed that the share of the Municipalities should be raised from 80% to 90% which will involve a further payment of about Rs 7 60 lakhs to the Muncipalities

(9) In the Budget Estimates for 1959-60 a special provision of Rs. 10 lakhs has been made for Housing Schemes for Harijans and educational facilities for Back-ward Classes, etc. It is proposed that from next year this provision should be raised to Rs. 20 lakhs and distributed as follows:-

	Provision in 1959-60	Proposed Provision in 1960-61
	Rs. in lakhs	
(*a*) Additional provision for housing schemes for Harijans.	4	10
(*b*) Additional provision for educational facilities for Backward Classes.	3	5
(*c*) Additional provision for economically backward boys and girls other than those belonging to Backward Classes	3	5

These amounts are in addition to the provision of Rs. 3.92 lakhs in normal budget and Rs. 22.55 lakhs in the Plan for 1960-61 for housing schemes for Harijans.

(10) The Government had some time back set up a Committee for making proposals for undertaking small-scale

and cottage industries schemes in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad for relieving acute unemployment in this area. The proposals made by the Committee are still under examination. In the meanwhile, a sum of Rs 10.00 lakhs has been included in the Budget for 1960-61 for starting these schemes after they are finally sanctioned by Government. Out of this a sum of Rs 1 00 lakh has been provided in the revenue estimates and the balance has been provided in the Capital Budget. If necessary, this provision will be supplemented during the course of the year by appropriation from the income of Industrial Fund.

(11) The Medical Department has been complaining about the inadequate provisions for the purchase of equipment and medicines and for the dietary charges of patients in the various hospitals. The position has been examined and it is found that the situation particularly in Telangana hospitals, needs immediate attention. A special grant of Rs. 24 00 lakhs has been included in the next year Budget

(12) The Chief Engineer, Highways, has represented that the existing grants for maintenance of State Highways and major District Roads are inadequate for proper maintenance of these roads. It is, therefore, proposed to allot an extra amount of Rs. 35.00 lakhs in 1960-61.

(13) It is also proposed to make and *ad hoc* non-recurring grant of Rs. 4.00 lakhs to the Osmania University and of Rs. 2.00 lakhs to each of the other two Universities, to enable them to meet their normal budgetary requirments in 1960-61.

Revenue Surplus

After making provision for the Part II Schemes to which I have just referred, the Revenue Estimates for 1960-61 reveal an overall surplus of Rs. 20 lakhs.

Capital Outlay

The programme of Capital outlay for 1960-61 envisages total expenditure of Rs. 32.44 crores under the following heads:-

	Rs. in lakhs
Irrigation	1,677.68
Power (excluding the capital expenditure to be incurred through the Electricity Board).	291.82
Civil Works	577.12
Public Health schemes	108.67
Investment in Industrial concerns and undertakings	339 64
Compensation to Zamindars	129.86
Commutation of pensions and other miscellaneous items	119.52
Total ...	3,244.31

Principal items of Capital outlay are .—

		Rs. in lakhs
1	Nagarjunasagar Project	900.00
2.	Tungabhadra High Level Canal ...	133.69
3.	Vamsadhara Project	10.00
4.	Kurnool-Cuddapah Canal	22.00
5	Rajolidunda Diversion Scheme	40.00
6.	Kadam Project	50.00
7.	Pochampad Project	60.00
8.	Musi Project	80.00
9.	Tungabhadra Hydro-Thermal Scheme ...	67.00
10.	Upper Sileru Hydro-Electric Schcme ...	92.45
11.	Srisailam Hydro-Electric Scheme—Preliminary Works	15.00
12.	Telangana Hydro-Thermal Scheme ...	45.35
13.	Rural Electrification	116.91
14.	Kothagudium Power Scheme (Preliminary works).	20.00
15.	Andhra Paper Mills	70.00

		Rs. in lakhs
16.	Fertilizer Factory	150.00
17.	Secretariat Buildings . ..	20.00
18.	Police Buildings	37.16

In the current year's Budget I had included a token provision of Rs. 100 for raising the Anicut Shutters at Dhowleswaram from 3 ft. to 6 ft., in the hope that it would be possible to undertake the project during the year by collecting necessary funds from the beneficiaries and others. The scheme is estimated to cost about Rs. 2 7 crores and will bring under irrigation a new ayacut of 1,10,000 acres during the 1st crop and 60,000 acres during the 2nd crop. For various reasons it has not been possible to launch upon this scheme in the current financial year and, therefore, the token provision of Rs. 100 has been repeated in the next year's Budget and my colleague, the Hon'ble Minister for P.W.D., proposes to organise a drive in the Budget year for collecting the funds required for implementing this scheme. Certain concrete initial steps in this regard are already under consideration.

The figure for Civil Works also includes the following items :—

(1) Rs. 6 lakhs have been provided for the expansion of the existing hostels for M. L. As. for accommodating M. L. As. who are now residing in the M. L. As. Quarters which, when vacated, can be allotted to Junior Officers and N.G.Os. from whom there is a great demand for housing facilities.

(2) A provision of Rs. 6 lakhs has been made for the construction of a suitable building for the City Civil Court at Hyderabad.

(3) There is also a provision of Rs. 10 lakhs for putting up a building for the National Theatre. Part of this expenditure will be shared by the Government of India.

(4) Another Rs, 5 lakhs have been provided for starting the work on the proposed Stadium at Fateh Maidan, to begin with, and further funds will be made available during the year depending on the progress of expenditure.

(5) There is also need for constructing a few residential buildings for Ministers and quarters for Secretaries, Deputy Secretaries and other Senior Officers. To begin with, it is proposed that six residential buildings for Ministers and six for Secretaries and about 12 quarters for Deputy Secretaries may be constructed in 1960-61 at a total cost of Rs. 16 lakhs including the cost of land and other incidental charges.

(6) The programme for improvement of Public Health includes Rs. 78.00 lakhs for the Manjira Water Supply Scheme which is calculated to augment the supplies of water to the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The scheme is expected to cost Rs. 2.75 crores.

(7) A sum of Rs. 15 lakhs has been provided for the completion of famine roads in the five districts of Nellore, Anantapur, Srikakulam, Visakhapatnam and Cuddapah.

The Andhra Paper Mills have got an expansion programme which will ensure greater production and, therefore, a sum of Rs. 70 00 lakhs has been provided in the next year's Budget for the purchase of essential equipment and other capital expenditure. The Revenue Estimates also provide larger amounts than in the previous years for purchase of raw materials, wages, etc.

Loans and Advances

	Rs. in lakhs
(1) Loans to Municipalities for Water Supply, Drainage, Roads, etc.. Works:—	81.50
(2) Advances to cultivators:—	
(a) Short-term loans for supply of Ammonium Sulphate	160.00

	Rs. in lakhs
(*b*) Seed Multiplication and Distribution Schemes.	16.00
(*c*) Other Taccavi Advances	74.79
(*d*) Loans under the Agricultural Loans Act.	50.00
(3) Advances for Small-Scale and Cottage Industries.	26.53
(4) Loans under the Community Projects and National Extension Service Schemes	102.33
(5) Loans for Industrial and Low-Income Group Housing Schemes.	153.78
(6) Short-term Loans to Co-operative Land Mortgage Banks.	42.00
(7) Loans to Co-operatives under the Scheme for Development of Co-operative Marketing.	34.73

The provision for loans to Municipalities also includes Rs. 15.50 lakhs for dustless surfacing and cement concreting of roads in Andhra region (Rs. 4 lakhs) and in Telangana region (Rs. 11.5 lakhs).

There is also a provision of Rs. 50 lakhs for making advances to Local Bodies to enable them to carry out the purposes of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act.

A special provision of Rs. 2 lakhs has been included in the Budget for the grant of educational loans to students of technical and professional colleges which, it is hoped, will go a long way in providing necessary help to bright young men and women who need financial assistance.

Grants to Local Bodies

As the financial responsibilities of the Local Bodies have now increased as a consequence of the democratic decentralisation of powers and functions and the establishment of Zilla Parishads and Panchayat Samithis, it has become necessary to provide sufficient finances to the

Panchayat Samithis and Panchayats so that they may function effectively and may be able to discharge the responsibilities entrusted to them. It has, therefore, been decided to make the following annual grants to the Panchayats and Panchayat Samithis:—

(1) 25 nP per head of population to each Panchayat Samithi, This will cost about Rs 65 lakhs per annum after all the Panchayat Samithis are established. Having regard, however, to the area and population actually covered by the Panchayat Samithis which have already been established and which will be established next year, a sum of Rs 40 lakhs has been included in the next year's Budget.

(2) 25 nP. per head of population to each Panchayat. This is estimated to cost Rs. 65 lakhs per annum and full amount has been included in the next year's Budget.

(3) 25 nP. per head of population to each Panchayat to be credited to an Equalisation Fund which has been constituted for providing assistance to Panchayats which are backward and need special help. This is also estimated to cost Rs. 65 lakhs per annum and full amount has been provided in the next year's Budget Out of this amount of Rs. 65 lakhs, a sum of Rs. 30 lakhs is proposed to be earmarked for protected water supply schemes in rural areas.

(4) It has also been decided to give an annual grant at the rate of 30 nP. per head of populatation to each Panchayat Samithi for the improvement of communications. This will be in lieu of the estimated loss of income from tolls and licence fees. This is estimated to cost Rs. 78 lakhs per annum.

In addition to the above grants, a sum of Rs. 50 lakhs has been provided for giving loans to Local Bodies to enable them to discharge their responsibilities.

I wish to congratulate the Members of this Legislature who have been elected as Chairmen of Zilla Parishads. I am sure they will try their best to make the scheme of

decentralisation a success and thereby confer lasting benefits on rural population.

Ways and Means

Against the anticipated closing balance of minus Rs. 1.44 crores, the year 1959-60 is now expected to close with a minus balance of Rs. 4.89 crores which, will form the opening balance for 1960-61. The Revenue estimates are expected to yield a surplus of Rs. 20 lakhs while loans from the Central Government, Reserve Bank of India and other institutions, small savings and open market loans, are likely to fetch Rs 35.22 crores. Capital expenditure will consume Rs. 32.44 crores, while Rs. 9.21 crores will be required as net disbursements on account of loans and advances and repayment of loans after taking necessary credit for receipts from deposits. It is proposed to encash securities to the extent of Rs. 2.5 crores in order to find the funds required for investment on the Fertilizer Factory in 1959-60 and 1960-61. The transactions of the year are thus expected to result in an overall deficit of Rs. 3.73 crores which will further reduce the cash balance to minus Rs. 8.62 crores.

Public Debt

At the end of March 1959, the Public Debt liability stood at Rs. 168.85 crores. During the current year, the Government raised a fresh public Loan of Rs. 6.54 crores while Central Loans for Plan schemes and other purposes amounted to Rs. 27.24 crores. After providing for the repayment of the State's share of Public Loans of the erstwhile Hyderabad State and the Composite Madras State which fell due for repayment during the course of the year, the total Public Debt liability at the end of March, 1960 is expected to be Rs. 185.60 crores. The Budget Estimates 1960-61 have been framed on the assumption that the Central Loan assistance for Plan schemes and other purposes next year will be about Rs. 22.22 crores and it will be possible to raise about Rs. 13.00 crores through an Open

Market Loan and Small Savings. The provision for the repayment of the various loans from the Central Government and the public which will become due next year amounts to Rs 11 25 crores as a result of which the Public Debt liability at the end of 1960-61 is expected to be Rs. 209. 87 crores which means a net increase of Rs. 23. 97 crores over the position as on 31-3-1960.

From the above analysis it will be abserved that as against the public borrowings of Rs. 13.00 crores next year, the funds required for meeting the liability towards instalments of loans due for repayment in 1960-61 are of the order of Rs. 11.25 crores with the result that there is hardly any amount left for supplementing the resources available for financing the Plan schemes. This is causing a certain amount of concern, particularly in the context of our needs for financing the Third Plan and, I hope, the next Finance Commission will take this factor into consideration in assessing our requirements.

Progress of the Second Five-Year Plan

The Second-Five-Year Plan of Andhra Pradesh envisages a total outlay of Rs. 175.74 crores, and according to the latest Progress Reports the actual expenditure incurred during the first three years of the Plan, *i.e.*, 1956-57 to 1958-59 was Rs. 91.59 crores as follows:—

Year	*Andhra*	*Telangana*	Total
	Rupees in crores		
1956-57	20.56	4.94	25 50
1957-58	21.63	9 45	31.08
1958-59	22.55	12.46	35 01
Total	64.74	26.85	91.59

In the Budget Estimates for 1959-60, a provision of Rs. 42.03 crores was made for expenditure on the Plan schemes. Out of this Rs. 26.02 crores were allotted for Andhra area and the balance of Rs. 16.01 crores was

intended for the Telangana area. It was, however, expected that the actual expenditure would be of the order of Rs. 40 crores. The Revised Estimates furnished by the Heads of Departments place the overall target at Rs 44.21 crores composed of Rs. 26.80 crores for the Andhra area and Rs. 17.41 crores for the Telangana area The increase in the Revised Estimates is accounted for mainly by increased provisions of the Nagarjunasagar Project (Rs. 1,50 crores) and Power Projects (Rs. 1.00 crores). As regards 1960-61, the Budget Estimates include a provision of Rs. 44.04 crores for Plan schemes divided as follows:—

				Rs. in crores
1.	Revenue	...	...	15.33
2.	Capital	...	...	24.35
3.	Loans	...	...	4.36
			Total	44.04

The above figures do not include the Centre's share of expenditure on Centrally sponsored schemes which appear only in the plans of the Central Government, the State Plan exhibiting only the State's share. This amounts to Rs. 6.80 crores.

The distribution of the Plan provision of Rs. 44.04 crores for 1960-61 among the various sectors of development will be broadly as follows:—

	Heads				Amount *Rs. in crores*
1.	Agriculture and Food Production			...	12.92
2.	Irrigation	...	...	...	13.46
3.	Power	...	...	...	3.65
4.	Industries	...	...	...	2.70
5.	Social Services	...	...	...	8.76
6.	Communications	...	...	...	1.87
7.	Miscellaneous	...	...	...	0.68
					44.04

The statement below analyses the position of financial resources for the Plan schemes in 1959-60 and 1960-61.—

(Rs. in crores)

		Revised Estimates 1959-60	Budget Estimates 1960-61
1.	Opening Balance	5.95	—4.89
2.	Contribution from Revenue, *i.e.*, Revenue surplus after providing for ordinary charges	10.83	10.53
3.	Loans from the Public ...	6.54	9.00
4.	Small Savings (Loans) ...	4.00	4.00
5.	Miscellaneous Capital receipts (after providing for repayment of Central loans)	—13.43	—7.67
6.	State's resources on Capital Account (3+4+5)	—2.89	5.33
7.	Total resources in the State field.	7.94	15.86
8.	Anticipated Central Grants	5.27	5.00
9.	Anticipated Central Loans	20.16	19.45
10.	Total Central Assistance anticipated (8+9) ...	25.43	24.45
11	Total available resources on Revenue account (2+8)	16.10	15.53
12.	Total available resources on Capital account (6+9)	17.27	24.78
13.	Total resources in sight (11+12)	33.37	40.31
14.	Plan outlay on Revenue Account	14.15	15.33
15.	Plan outlay on Capital Account	30.06	28.71
16.	Total Plan Outlay (14+15) ...	44.21	44.04
17.	Surplus on Revenue Account (11-14)	1.95	0.20
18.	Surplus or Deficit on Capital Account (12-15) ...	—12.79	—3.93
19.	Overall Surplus or Deficit ...	—10.84	—3.73
20.	Closing Balance (1-19) ...	—4.89	—8.62

These Sub-Committes are now at work and are expected to finalise their recommendations soon. A draft plan based on the recommendations of the Sub-Committees will be prepared and placed before the State Advisory Committee for its consideration.

An important factor which is likely to effect very much the structure of the Third Five-year Plan of the State is the large amount of funds required for the completion of works which were started during the Second Plan period. These schemes, which are commonly known as 'spill-over schemes", are spread over different sectors and would involve an expenditure of something like Rs. 140 crores during the Third Plan period. The broad distribution of this amount under the varsous heads will be as follows :-

Head of Development		Proposed outlay during the Third Plan	Spill-over Expenditure
		Rs. in crores	
1		2	3
1. Agricultural Programmes	...	90. 67	1. 26
2. Irrigation and Power	...		
(i) Irrigation	...	120. 32	97. 20
(ii) Power	...	90 33	19. 34
3. Iudustries	...	43. 02	7 90
4. Transport ...	...	25. 67	5. 90
5. Social Services ...	...	98. 35	7. 36
6. Miscellaneous ...	...	6. 52	0. 80
		474. 88	139. 76

Fertilizer Factory

I am happy to be able to report progress on our Fertilizer Project. A Technical Committee set up by the Govern-

ment of India visited the State in April last and recommended that a Fertilizer Factory with a capacity to produce 80,000 tons of Nitrogen per annum be set up near Kothagudium, based on the gasification of the coals of the Singareni Collieries. We have decided to accept this recommendation. The production of the Factory will consist partly of Urea (which is a nitrogenous fertilizer) and partly of a complex fertilizer, Nitrophosphate. As our soils are deficient in phosphorous as well as in nitrogen, the decision to produce Nitrophosphate is of considerable significance for the expansion of our agricultural production.

The Government of India have assured us of their support and assistance in the planning and execution of the Project. They have also told us that the necessary foreign exchange will be made available by them in the shape of suitable long-term credits; thus, an important obstacle has been removed out of the way. A portion of the rupee resources are proposed to be found from a loan to be obtained from the Industrial Finance Corporation of India who have expressed their willingness to help in this matter. We would also very much welcome the participation of the Government of India in the capital structure of the Project and a request to this effect has also been made to them.

Tender specifications for the plant and equipment are now being prepared. We hope that it will be possible to award contracts in a few months time and that the Factory will be completed and commissioned early in 1963. The ownership and management of the project will be transferred to a Limited Company which we expect to register shortly. This will be a Government Company in the sense that our Government will hold not less than 51 per cent of the shares: but there will be room for substantial participation of private capital also. I am confident that when we issue capital for subscription there will be an adequate measure of response from the agriculturists and other investors, both in and outside the State.

Secretariat Building

At present a number of Government offices at the headquarters are housed in private buildings which, apart from causing delays in the despatch of Government business and inconveniences to the Government servants as well as the public, also involves a recurring liability of about Rs. 4 lakhs per annum towards the rent payable to the owners of these buildings. There is also a certain amount of congestion in the existing Secretariat building which was never designed to meet the requirements of a State of the size of Andhra Pradesh. It is, therefore, proposed to undertake the construction of a new building for the Secretariat and the existing temporary Secretariate building will then be made available to the Heads of Departments and other important offices which are at present spread all over the town. The entire project is likely to cost about Rs. 1.00 crore. The question of selecting a suitable site for the proposed building is under consideration of Government and a provision of Rs. 20 00 lakhs has been included in the Plan estimates for 1960-61 to start the work as soon as possible.

Sale of Bombay Property

A sum of Rs. 72.00 lakhs was realised during the course of the current financial year by the sale of the property of the erstwhile Hyderabad State situated at Nepean Sea Road, Bombay, to the Government of India. The sale proceeds will be distributed among the three successor States on population basis as required under the States Reorganisation Act and our share will be about Rs. 40 00 lakhs. The question of disposing off the palace at New Delhi is also engaging the attention of Government.

Expansion of Banking Facilities

Banking facilities, in spite of their expansion in recent years, are still limited mostly to the urban areas and it will take some time before adequate banking arrangements can be made available to the rural areas. The situation, how-

ever, has considerably improved as a result of the expansion programmes undertaken by a number of banks, particularly the State Bank of India which was set up by reconstituting the former Imperial Bank of India in 1955 and is required to open not less than 400 additional branches all over the country within five years. So far as our State is concerned, the State Bank of India has opened 32 branches during the last five years and will be shortly opening another three branches in the Andhra-area. The Telangana area is primarily served by the State Bank of Hyderabad which has lately become a subsidiary of the State Bank of India. The former Bank has also launched upon an expansion programme and has already opened, in the current year, branches at Vikarabad and Mahboobnagar and also proposes to open five more branches during the course of the year. It is expected that these branches will serve the long-felt needs of the Telangana districts.

lectricity Board

The Andhra Pradesh State Electricity Board which was formed with effect from 1-4-1959 is entrusted with the construction, operation and maintenance of works relating to distribution and supply of power. The setting up, operation and maintenance of diesel stations other than those forming part of the main generating stations are also under the control of the Board. The investigation of power projects, construction of power projects, generation and main transmission have been retained under the Government. The entire staff excepting those of the Board Secretariat, continue to be under the Government, though they serve either the Government or the Board or both, the Board contributing towards the cost of establishment on a national basis.

The Government has also constituted a State Electricity Consultative Council whose functions are to advise the Board on major questions of policy and major schemes, to review the progress and the work of the Board from time to time

and to consider and advise on such other matters as may be referred to it by the Board or the State Government. The Council consists of members representing various concerned interests such as, Electric Supply Industry, Commerce, Industry, Transport, Agriculture, Labour and the Consumers.

The entire capital required by the Board is provided by by the State Government. Since its inception, the Board has sanctioned 164 schemes for expansion of supply which are estimated to cost about Rs. 5.97 crores These schemes also include rural electrification and it is proposed to electrify about 400 villages before the close of the year. The following figures will give some idea of the income and expenditure of the Board:—

Head	1959-60	1960-61
	(Rs. in crores)	
Gross earnings	5 52	6.37
Working expenses and interests charges	7.33	8 14
Net earnings	—1.81	—1.77

Road Transport Corporation

The Corporation has already completed its programme of nationalisation of road services in the Krishna District and is now running 230 vehicles in that area Its programme for 1960-61 envisages expansion of services in the West Godavari District from April, 1960 and in Guntur District from December, 1960 in order to complete the progromme of nationalisation of road services in these two districts by the end of March, 1961. For this purpose, the Corporation will require 300 new vehicles next year and another 100 new vehicles are required for replacing the old vehicles in Telangana. The Capital programme of the Corporation for 1960-61 also includes construction of garages and buildings in West Godavari and Guntur districts. The estimated Capital expenditure of the Corporation in 1960-61 is of the order of Rs. 185 lakhs. The State Government is not contributing anything to the Capital of the Corporation next pear as the entire amount provided in the Second Plan

has already been invested in the Corporation. For financing the Capital expenditure, therefore, the Corporation will have to depend partly on its own resources and partly on borrowings. The gross earnings of the Corporation for the years 1959-60 and 1960-61 are estimated at Rs. 362 lakhs and Rs. 476 lakhs, respectively, while the working expenses are expected to be Rs. 285 lakhs in 1959-60 and Rs. 365 lakhs next year. The net earnings are thus expected to improve from Rs. 77 lakhs to Rs. 111 lakhs.

Industrial Finance Corporation

The Andhra Pradesh State Financial Corporation which was set up on the 1st November 1956 by amalgamating the former Financial Corporations established in the States of Andhra and Hyderabad, has been doing useful work within its limited sphere. For 1959-60 the Corporation estimates a gross earning of Rs. 7.75 lakhs and a net earning of Rs. 2.75 lakhs after providing for the working expenses, taxation, reserves, etc. As this will not be sufficient for paying the minimum guaranteed dividend, Government will have to subsidise the Corporation to the extent of about Rs. 2.50 lakhs.

The business handled by the Corporation is gradually increasing and during the current year the Corporation has already sanctioned loans to 27 units amounting to approximately Rs. 30 lakhs.

Industrial Development Corporation

In order to give a fillip to industrial development in the State, Government have decided to set up an Industrial Development Corporation with an initial capital of Rs. One crore which can later be increased to Rs. 3 crores, if necessary. This will be registered under the Indian Companies Act and the composition of the Board of Directors will include prominent citizens interested in the industrial advancement of the State. The Corporation will plan, promote and set up industries either by itself or in associ-

ation with private enterprise. Government hope that the setting up of such a Corporation will create climate of confidence among investors and lead to the wider growth of ndustries in the private sector as well.

Conclusion

I have given an account of what has been done during the last three years and what is proposed to be done in 1960-61 in so far as it affects the economy of the State in general and Government finances in particular. It is needless for me to say that whatever has been achieved is not enough to satisfy the needs and urges of the peopole and that we have yet to travel a long distance before we can claim to have established a truly welfare state. All the same, we are on the right path and will be reaching the goal very soon. In the years to come this will demand all our energies and resources.

The Budget for next year discloses an anticipated closing balance of minus Rs. 8.62 crores which could have been avoided by pruning the expenditure programme. We are, however, keen on reaching the Plan targets at all costs, which will also give us sufficient courage and confidence to face the responsibilities and demands which are likely to arise in connection with the lanuching of the Third Plan.

The administrative machinery is also being geared up suitably. In the Finance Department also we have recently introduced the system of attaching Financial Advisers to certain major departments such as Education, Health, Agriculture and the P.W.D. Reports indicate that the new arrangement has resulted in quicker despatch of business of these departments. It is also calculated to ensure more effective control over the departmental finances.

Before concluding, I should like to announce certain measures which are intended to provide relief to agriculture and industry. These are :—

(1) Suspension of special assessment on groundnuts for the next 3 years

(2) Suspension of special assessment on cotton for the nex 3 years.

(3) Exemption from tax of the sales of cotton yarn consumed by the Handloom Industry.

(4) Exemption from tax of the purchase of oil seeds by Ghana owners if they are eligible for exemption on the sales of the produce of their Ghanies, and

(5) Reduction in the rate of tax on the sales of oil cake from 3% to 2%.

The annual loss of revenue on account of these concessions is estimated to be Rs. 30 lakhs in the case of item (1), Rs. 9.7 lakhs in the case of item (2), and about Rs. 6 lakhs in the case of the last three items.

As a result of these concessions, therefore, the estimated revenue surplus of Rs. 20 lakhs will be converted into a deficit of Rs. 26 lakhs. I do not propose introducing any fresh measures of taxation in the current Session for meeting this deficit. This question will, however, be examined separately and if necessary, proposals will be brought up before the House in due course.

Before concluding I should like to record my appreciation of the good work done by the officers and staff of the Finance Department and I am confident that they will continue to play their vital and effective role in the administrative set up.

I thank the Hon'ble Members of the House for the attention with which they have listened to the speech.

JAI HIND

APPENDIX I

Summary of the Financial and Ways and Means Position of the Government from 1958-59 to 1960-61.

	Accounts 1958-59	Revised Estimate 1959-60	Budget Estimate 1960-61
	Rs Lakhs	*Rs. Lakhs*	*Rs. Lakhs*
ening Balance (A)	300.30	595.45	(—)489.10
evenue Account—			
Revenue	6752.23	7808.19	8218.03
Expenditure	6341.97	7613.21	8198.02
Surplus (+) / Deficit (—) (B)	(+)410.26	(+)194.98	(+)20.01
apital Expenditure—			
apital outlay excluding Schemes of Government Trading ...	259.89	3035 33	3244 47
hemes of Government Trading ..	(—)127.72	(—) 25.48	(—)0.16
Total (C) ...	2471.17	3009.85	3244.31
oans and Advances (Net Disbursement) (D) ...	146.06	454 39	249.12
ublic Debt—			
loating Loans (Net) ...	(—)462.26	(—)60.00	...
oans received from the Central Government and autonomous bodies			
(a) Share in Small Savings Collections	337.00	400.00	400.00
(b) Other loans ...	2094.00	2323.85	2221.59
oans raised in the Open Market ...	548.92	654.25	900.00
Deduct—Repayment of loans ...	(—)662.00	(—)1613.21	(—)1124.87
Net (E) ...	1855.66	1704.89	2396.72
Contingency Fund (F) ...	(—)4.55	...	...
Other Debt Deposit, Remittance, etc., Transactions (Net)—(G) ...	(+)651.01	(+)479.82	(+)703.94
Closing Balance (H) ...	595.45	(—)489.10	(—)861.86

APPENDIX II

AN ANALYSIS OF REVENUE AND EXPENDITURE ON REVENUE ACCOUNT

Note —*The accounts for 1956-57 relate to Andhra for the full year and Telangana for the last five months.*

A.—Revenue

Rs. in lakhs

Description of Items	Accounts 1956-57	Accounts 1957-58	Accounts 1958-59	Revised Estimate 1959-60	Budget Estimate 1960-61
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
I. Share of Central Revenue from Income tax, Union Excise Duties, Additional Duties of Excise, Estate Duty and Taxes on Railway Fares ..	534 76	1007.81	1327.34	1396 26	1166.29
Total ...	534.76	1007.81	1327.34	1396.26	1166.29
II. Principal Heads of Revenue-Land Revenue (including portion due to Irrigation)	751 52	1058.63	1038.95	1150.00	1200.00
State Excise Duties ...	272.71	633.05	659.42	718.70	761.15
Stamps ...	264.83	272 90	251 34	264 55	274.60
Forest ...	158 54	246.66	274.08	270.84	267.00
Registration ...	47.15	57.69	69 06	90 00	95.00
Taxes on Vehicles ...	200 95	234.66	257.65	275 00	280 00
General Sales Tax ...	598.79	893.40	845.52	969 26	1019.16
Receipts under the Sales of Motor Spirit Taxation Act...	68.64	69.22	75.18	104.57	106.77
Other Taxes and Duties	100.90	133.98	105.41	204.13	232.73
Total	2464.03	3600.19	3576.61	4047.05	4236.41
III. Receipts from Electricity Schemes—					
Gross Receipts	141.06	202.44	442.25	391.70	408.17
Working Expenses			(—)382.40	(—)197.44	(—)209.71
Net Receipts ...	141.06	202.44	59.85	194.26	198.46
IV. Receipts under other Heads ...	703.97	1422.19	1788.43	2170.62	2616.87
Grand Total	3843.82	6232.63	6752.23	7808.19	8218.03

APPENDIX II—*Contd.*

An Analysis of Revenue and Expenditure on Revenue Account

B.—Expenditure on Revenue Account

Rs. in lakhs

Description of Items	Accounts 1956-57	Accounts 1957-58	Accounts 1958-59	Revised Estimate 1959-60	Budget Estimate 1960-61
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
I. Nation Building Services.					
Eduction ..	672.31	1036.93	1256.47	1446.65	1525.16
Medical .	185.17	298.88	349.24	414.60	438.02
Public Health ..	78.61	125.50	116.76	297.48	290.37
Agriculture ..	104.96	174.52	211.30	317.51	342.79
Animal Husbandry	44.64	66.31	90.82	111.32	142.57
Co-operation ...	58.32	36.86	138.53	163.87	194.79
Industries ...	93.12	91.13	136.16	173.26	195.22
Civil Works ...	259.05	320 27	445.22	543.16	529.46
Community Development, National Extension Service and Local Development Works ...	191.01	292.56	311.16	384.07	449.96
Amelioration of Scheduled Tribes, Castes, etc	126.48	197.45	250.88	312.85	304.21
Total ..	1813.67	2640.40	3306.54	4164.77	4412.55
II. Direct Demands on Revenue (or charges of administration relating to principal heads of Revenue)	310.45	419.97	452.77	623.18	768.28
III. Debt Services ...	322.42	567.88	555.18	670.62	788.10
IV. Pensions ...	114.06	200.85	195.52	247.18	245.15
V. Other Heads ... (General Administration, Administration of Justice, Police, etc.)	1240.72	1681.82	1831.96	1907.46	1983.94
Grand Total	3801.32	5510.92	6341.97	7613.21	8198.02

APPENDIX II—*Contd.*

C.—Capital Expenditure Outside the Revenue Account

Rs. in lakhs

Description of Items	Accounts 1956-57	Accounts 1957-58	Accounts 1958-59	Revised Estimate 1959-60	Budget Estimate 1960-61
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
I. National Building Services—					
Irrigation ...	894.50	1177.74	1356.26	1623.90	1677.68
Electricity ...	912.16	798.15	578.60	184 27	291.82
Industrial Development ...	34.94	204.74	235.87	503.87	370.48
Agricultural Improvements and Research	9.20	26.03	34.14	54.50	93.30
Civil Works ...	164.25	249.07	345.11	441.37	546.28
Improvements of Public Health ...	79.34	(—)6.93	1.09	70.97	108.67
Total	2094.39	2448.80	2551.07	2878.88	3088.23
II. Other Services ...	29.23	78.84	(—)79.90	130.97	156.08
Grand Total ...	2123.62	2527.64	2471.17	3009.85	3244.31

APPENDIX—III

Statement showing the Debt Position

A.—Loans raised by the Composite Madras State before 1st October, 1953

	Amount outstanding on 30-9-1953	Andhra's share on 1-10-1953 *(Provisional)	Andhra's share of amount outstanding on 31-3-1959
	Rs. lakhs.	Rs. lakhs.	Rs. lakhs.
(a) Open Market Loans—			
(i) 4% Madras Loan, 1963 ...	1,033.71	306.81	306.81
(ii) Other Open Market Loans ...	2,421.02	871.57	736.17
(b) Loans from the Central Government	5,935.99	2,136.96	1,792.65
Total ...	9,390.72	3,315.34	2,835.63

*Pending final allocation of the Public Debt of the composite Madras State among the three successor States, provisional allocation has been made on the basis of population except in the case of 4% Madras Loan, 1963 which is allocatted in a special ratio with reference to the orders of the President of India.

B.—Loans raised by the Andhra State from 1-10-1953 to 31-10-1956 excluding temporary advances taken from the Reserve Bank of India.

	Rs. lakhs.	Amount raised.	Amount outstanding on 31-3-1959
		Rs. lakshs.	Rs. lakhs.
(a) Open Market Loans—			
4% Loan, 1967	500.16	1,156.31	1,156.31
4% Loan, 1968	656.15		
(b) Loans from the Central Government (Details given in Table A)		5,169.98	3,175.80
Total ...		6,326.29	4,332.11

C.—Loans raised by the Ex-Hyderabad State before 1-11-1956.

	Andhra Pradesh's share on 1-11-56. *(Provisional)	Amount outstanding on 31-3-1959
	Rs. lakhs	Rs. lakhs
(*a*) Open Market Loans	2,682.47	2,681.64
(*b*) Loans from the Central Government ...	1,526.21	1,289.08
Total ...	4,208.68	3,970.72

*Pending final allocation of the Public Debt of the composite Hyderabad State among the three successor States, provisional allocation has been made on the basis of population.

D.—Loans raised by the Andhra Pradesh State from 1-11-1956 to 31-3-1959, excluding temporary advances taken from the Reserve Bank of India.

	Amount raised	Amount outstanding on 31-1-1959
	Rs. lakhs	Rs. lakhs
(*a*) Open Market Loans:		
4% Loans, 1970	548.92	548.92
(*b*) Loans from the Central Government (Details given in Table B)	5,788.95	4,991.46
Total ...	6,337.87	5,540.38

ABSTRACT

	Amount raised.	Amount outstanding as on 31-3-1959
	Rs. lakhs	Rs. lakhs
Total of (A)	3,315.34	2,835.63
Total of (B)	6,326.29	4,332.11
Trtal of (C)	4,208.68	3,970.72
Total of (D)	6,337.87	5,540.38
Grand Total	20,188.18	16,678.84

Total Public Debt as on 31-3-1959.

		Rs. in crores
Total of Open Market and Central Government loans...	...	166.79
Outstanding Ways and Means Advances taken from the Reserve Bank af India	...	0.60
Loans from the National Agriculture Credit Corporation	...	1.46
Total Public Debt as on 31-3-1959	...	168.85

TABLE 'A'

Statement showing the loans taken from the Government of India and outstanding as on 31-3-1959.

EX-ANDHRA STATE.

Description of Loan.	Total amount	Amount outstanding on 31-3-1959	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)
		Rs. in lakhs	
	1953-54 (Second six months.)		
1. Scheme for the utilisation of Urban Compost.	0.38	...	Repayable in 5 equated annual instalments with interest at 3⅝% p.a. Repaid on 13-2-1959.
2. Development of Handloom Industry (Loan from the Cess Fund).	16.21	7.70	Interest free. Rs. 12.84 lakhs repayable in five annual instalments. Rs. 3.21 lakhs repayable in two annual instalments. Rs. 0.16 lakhs repayable within one year. (Repaid on the 14th November 1955).
3. National Extension Service Scheme.	3.52	2.25	Repayable in 12 equated annual instalments with interest at 4⅛% p.a.
4. Development of Minor Ports.	0.17	0.17	Repayable in 18 equated annual instalments from 1965-66. Interest at 4½% p.a.
5. Major Irrigation and Electricity Projects.	375.00	276.89	Repayable in 7 equated annual instalments commencing from 1957-58. Carries interest at 4% p.a.
6. Value of the stock of foodgrains, fertilisers, pipes and fittings and iron and steel, etc., held in Andhra area on 1st October, 1953 (treated as short-term loan).	189.91	...	Repaid in October, 1954.
7. Permanent improvement in scarcity areas.	4.00	4.00	Repayable in 25 equated annual instalments from 1959-60 with interest at 4½% p.a.

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
1953-54 (*Second six months*)—(*Contd.*)			
8. Loan for the purchase and distribution of fertilisers.	25.62	...	Repaid in December, 1954.
9. Purchase of debentures of the Central Co-oprative Land Mortgage Bank.	8.46	8.46	Principal to be repaid as and when debentures are redeemed after 10 years from the date of issue of debentures with interest at $4\frac{1}{2}\%$ p.a.
10. Construction of tube wells with filter points.	5.72	5.28 (for items 10 and 11)	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 4% p. a. (for items 10 and 11)
11. Lift Irrigation Schemes (Hire Purchase System)	6.81		
12. Tractor, Reclamation Schemes (Hire Purchase System).	6.81	0.39	do
13. Special Minor Irrigation Schemes.	35.27	23.70 (for items 13 and 14)	Repayable in 15 equated annual instalments with interest at $4\frac{1}{4}\%$ p.a. (for items 13 and 14)
14. Public Works Irrigation Schemes.	6.12		
15. Lift Irrigation Schemes ...	1.65	...	Repaid in November, 1954.
16. Construction of Temporary Capital of Andhra at Kurnool.	13.48	13.48	Repayable at the end of years with interest at $4\frac{1}{8}\%$ p. a.
	699.13	342.32	
1954-55.			
1. Loan for Cotton Extension Scheme.	1.50	...	Repaid with interest at $2\frac{1}{4}\%$ p.a
2. Development of Handloom Industry.	19.00	12.67	Interest free—Repayable in nine equal annual instalments commencing after two years from the date of drawal.
	8.66	6.06	Interest free—Repayable in ten equal annual instalments commencing after two years from the date of drawal.

EX-ANDHRA STATE—(*Contd.*)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1954-55.—(*Contd.*)		
3. Share in National Plan Loan.	250.00	250.00	Repayable on the 1st October 1965. Interest alone payable half-yearly at 3⅞%p.a.
4. Special Development Fund for financing Development Schemes.	600.00	521.69	Repayable in seven annual equated instalments commencing from 1958-59. Carries interest at 4% p.a.
5. Re-lending to Small Scale Industries.	2.00	1.28	Repayable in ten annual equated instalments with interest at 3¾% p.a.
6. Purchase and distribution of fertilisers.	127.89	...	Repaid with interest at 3⅛%p.a.
7. Community Development Blocks, Nationol Extension Service, etc.	8.78	6.47	Repayable in twelve annual equated instalments with interest at 4⅛% p.a.
8. Development of Handloom Industry.	2.78	...	Interest free—Repaid in two equal annual instalments.
9. Tractor Reclamation Schemes (Hire Purchase System).	25.00	13.43	Repayable in ten annual equated instalments with interest at 4% p.a
10. Loans under National Water-Supply and Sanitation Scheme.	25 00	23.13	Repayable in 30 annual equated instalments with interest at 4% p.a.
11. Development of minor ports.	1.83	1.83	Interest free for the 1st 12 years and repayable in 18 annual equated instalments with interst at 4½%p.a.
12. Schemes for expansion of power facilities for relief of unemployment.	40.00	40.00	Repayable in twenty-five annual equated instalments with interest at 4½% p. a. commencing from 1960-61.
13. Purchase and distribution of fertilisers.	77.11	...	Repaid in September, 1956.
14. Construction of tube wells with filter points and Lift Irrigation Schemes (Hire Purchase System).	22.50	7.75	Repayable in 10 annual equated instalments with interest at 4% p.a.

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1954-55—(*Contd.*)		
15. Establishment of a Central Sales Emporium at Vijayawada for Cattage Industries.	0.20	..	Repaid in 1956.
16. Permanent improvement in scarcity areas.	70.00	70.00	Interest free for the first five years. Repayable in twenty-five annual equated instalments with interest at 4½% p. a. commencing from 1960-61
17. Ways and Means Advance	80.00	...	Repaid in March, 1955 with interest at 3% p.a.
	1362.55	954.31	
	1955-56.		
1. Nagarjunasagar Project	60.00	60.00	Terms and conditions awaited.
2. Approved Development Schemes.	700.00	700.00	Repayable in 7 equated annual instalments from 1959-60, interest being paid annually meantime at 4% p.a.
3. Urban Compost Scheme.	1.00	0.62	Repayable in 15 annual equated instalmets with interest at 4¼% p.a. (items 3 and 4)
4. Additional Minor Irrigation Schemes.	25.09	21.13	
5. Filter Point Tube Wells Scheme.	5.00	3.74	Repayable in 10 annual equated instalments with interest at 4% p.a. (items 5 to 7)
6. Urban Compost and Land Reclamation Schemes.	20.08	14.65	
7. Special Minor and P.W. Irrigation Schemes.	7.74	5.62	
8. Co-operative Land Colonisation Scheme.	0.51	...	Repaid in 1956-57.

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1955-56—(Contd.)		
20. Construction of Students Hostel at Engineering Colleges, Kakinada and Anantapur.	4.00	3.64	Repayable in 33 annual instalments. Interest free.
21. Construction of godowns and market yards for Market Committee, Anantapur.	2.00	1.65	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4¼% p.a.
22. Medium and long-term loan to Market Committee, Guntur.	2.00	...	Repaid in 1957.
23. To encourage Co-operative effort among handloom weavers.	10.00	8.95	Repayable in 20 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
24. Pilot project for Cooperative development.	10 74	7.08	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4½% p.a.
25. Flood Control Scheme.	1.25	1.25	Repayable in 25 equated annual instalments from 1961-62. Interest free for first 5 years and at 4½% p.a thereafter.
26. Soil Conservation Scheme	3.01	0.08	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4½% p.a.
27. Development of Handloom Industry.	44.90	35.26	Interest free. Repayable in 10 equal annual instalments.
28. Cotton Extension Scheme	1.00	..	Repaid in 1956-57.
29. Ways and Means Advances.	400.00	...	Repaid before the close of the year.
	1988.52	1234.82	

EX-ANDHRA STATE—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1956-58.		
	(*From* 1-4-1956 to 31-10-1956).		
1. P.W. Small Irrigation Scheme.	4.32	2.53	Repayable in 10 annual equated instalments with interest at 4% p.a.
2. Scheme for Development of Fruit Production.	3.00	..	Repaid in 1957-58.
3. Supply of fertilisers to fruit growers for rejuvenation of old orchards.	1.50	...	Repaid in 1957-58.
4. Purchase and distribution of Ammonium Sulphate.	236.86	...	Repayable in lumpsum after 18 months Interest at 3⅛ p.a. to be charged for a maximum period of 15 months. Since repaid
5. Community Development Programme.	20.00	17.22	Repayable in 12 equated annual instalments with interest at 4⅛% p a.
6. National Extension Service	3.57	3 07	
7. Subsidised Industrial Housing Scheme.	1 80	1.71	Repayable in 25 annual equated instalments with interest at 4¼% p.a.
8. Low-Income Group Housing Scheme.	8.94	5.23	Rs. 3,39,000 repayable in 30 annual equated instalments commencing from two years from the date of drawal with interest at 4¼ p.a. Rs. 5,55,000 repayable within three years after the date of drawal with interest at 3¼D p.a.
9. Establishment of Industrial Estate at Visakhapatnam.	7.50	7.22	Repayable in 20 equated annual instalments from the 2nd anniversary date of drawal with interest at 4½% p.a

EX-ANDHRA STATE—(*Contd.*)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1956-57—(*Contd*)		
10. Small Scale Industries ...	3 45	3.14	Repayable in 10 equated annual instalments from the second anniversaav date of drawa, with interest at 4% p.a.
	0.84	0.74	Rep,vable in 10 equated annual instalments from the date of drawal of last instalment with interest at 4% p a.
11. Permanent Improvement in Scarcity Areas.	146.00	146.00	Repayable in 25 equated annual instalments from 1962-63 with interest at 4½% p.a.
12. Flood Control Schemes	13.00	13.00	Repayable in 25 equated annual instalments from 1962-63 Interest free for first 5 years 4½% thereafter.
13. Land Colonisation Scheme	0.05	...	Repaid in 1957-58.
14. Scheme for sharing Small Savings Collections,	39.50	30.50	Repayable in lump after 10 years. Interest at 4% p. a. payable annually.
15. Development of Handloom Industry.	1.24	0.99	Rs. 0 14 lakh repayable in two annual instalments. Rs. 1.10 lakhs repayable in 10 annual instalments after 2 years. Interest free.
16. Approved Deuelopment Schemes	383.00	383.00	Repayable in 7 equated annual instalments from 1960-61 Interest at 4% p.a. payable annually till then.
17. Expansion of power facilities.	21.00	21.00	Repayable in 25 annual equated instalments commencing from 1962-63. Interest free for first five years and at 4½% p.a. thereafter.
18. Ways and Means Advances.	224.51	...	Repaid during the course of the year.
	1,120.08	644.35	

ABSTRACT

	Total amount	Amount outstanding on 31-3-1959
	Rs. lakhs.	Rs. lakhs.
1953-54 ... ... (Second Six months)	699.13	342.32
1954-55	1,362.25	954.31
1955-56	1,988.52	1,234.82
1956-57 ... ... (From 1-4-1956 to 31-10-1956).	1,120.08	644.35
Grand Total for Ex-Andhra State ...	5,169 98	3,175.80

TABLE 'B'

Statement showing the loans taken from the Government of India and outstanding as on 31-3-1959

ANDHRA PRADESH

Description of the loan	Total amount.	Amount out-standing on 31-3-1959	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1956-57 (From 1-11-1956 to 31-3-1957).		
1. Nagarjunasagar Project ...	358.00	358.00	Terms and conditions awaited.
2. Grow More Food Schemes	26.52	15.40	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4¼ p.a.
	35.65	14.61	Repayable in 10 annual equated instalments with interest at 4% p.a.
	0.33	0.14	Repayable in 5 annual equated instalments with interest at at 3⅝% p.a.
	8.97	...	Repaid in 1957-58.
3. Purchase and distribution of Ammonium Sulphate	55.14	...	Repayable in lumpsum after 18 months. Interest at 3⅛% p a. to be charged for a maximum period of 15 months Since repaid.
4. Community Projects, National Extension Service, etc.	26.23	22.61	Repayable in 12 equated annual instalments with interest at 4⅛% p.a.
5. Subsidised Industrial Housing Schemes.	6.64	6.64	Repayable in 25 equated annual instalment with interest at 4¼% p.a.
6. Low Income Group Housing Scheme.	49.50	48.46	Repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1956-57—(Contd)		
7. Urban Water Supply Scheme.	90.00	86.57	Repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p a.
8. Rehabilitation of displaced persons from West Pakistan.	0.25	0.15	Repayable in 6 annual equated instalments with interest at 3¾% p.a.
9. Small Scale Industries	0.38	0.22	Rs 0.05 lakh repayable in one year with interest at 3% p. a. (Repaid in 1957-58). Rs. 0.08 lakh repayable in 10 annual equated instalments with interest 4% p.a. Rs. 0 25 lakh repayable in 5 equated annual instalments with interest at 3⅝% p.a.
10. Forest Schemes ...	0.32	0.29	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4¼% p.a.
11. Police Housing Scheme ...	3.90	3.90	Repayable in 20 equated annual instalments from the date of the fifth anniversary date of drawal of lone with interest at 4% p.a.
12. Minor Port Development	2.00	2.00	Repayable in 18 equated annual instalments with interest at 4½% p.a. Repayment to commence after 12 years (interest free).
13. Development of Handloom Industry.	11.06	8.95	Rs. 1.12 lakhs repayable in two annual instalments. Rs. 9 94 lakhs repayable in 10 annual equal instalments after 2 years, Interest free.
	674.89	567.94	

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1957-58.		
1. Nagarjunasagar Project	650.00	650.00	Terms and conditions awaited
2. Approved Development Schemes.	375.00	375.00	Repayable in seven equated annual instalments from 1961-62 with interest at 4% p.a.
3. Grow More Food Schemes	68.64	49.88	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 4% p.a.
	3.00	3.00	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 3¼% p.
	84.48	75.53	Repayable in 15 equated annual instalments with interest at 4¼% p.a.
	1.50	1.50	Repayable within 18 months with interest at 3⅛% p.a.
4. Purchase and distribution of fertilisers.	360.00	296.67	Repayable within 18 months. Interest for a maximum period of 15 months at 3⅛% p.a.
5. Community Projects, National Extension Service, etc.	72.95	67.82	Repayable in 12 equated annual intsalments with interest at 4¼% p.a.
6. Subsidised Industrial Housing Scheme.	2.73	2.66	Repayable in 25 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
7. Low-Income Group Housing Scheme.	60.00	60.00	Repayable in 30 equated annual instalments commencing after two years after the date of drawal. Interest at 4½%p.p.
8. Small Scale Industries	14.43	12.96	Repayable in ten equated annual instalments commencing from second anniveriary date of drawal with interest at 4% p. a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1957-58—(Contd.)		
8. Small Scale Industries —(Contd.)	1.24	...	Repayable within one year with interest at 3% p.a. Repaid in 1958-59.
	0.05	0.04	Repayable in five equated annual instalments with interest at 3⅝% p.a.
	0.05	0.05	Repayable in 20 equated annual instalments commencing from the sixth year of drawal. Interest 4½% p.a.
	0.03	0.03	Repayable in 25 equated annual instalments commencing from the sixth year of drawal of the loan. Interest at 4½% p.a.
	0.06	0.05	Repayable in seven equal annual instalments together with interest at 3⅞% p.a.
	2.50	2.43	Rs. 1.45 lakhs repayable in 20 annual equated instalments with interest at 4½% p.a. Rs. 1.45 lakhs repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
	7.00	6.77	Rs. 5.00 lakhs repayable in 20 equated annual instalments with interest at 4½% p.a. Rs. 2.00 lakhs repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
9. Permanent improvement in scarcity areas.	120.00	120.00	Repayable in 25 equated annual instalments from 1963-64 with interest at 4½% p.a.
10. Forestry Schemes	5.64	5.34	Repayable in 15 equated annual instalments with interest 3% p.a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

	(1)	(2)	(3)	(4)
		Rs. in lakhs.		
	1957-58(Contd.)			
11	Minor Ports Development	0.60	0.60	Repayable in 23 equated annual instalments after a period of 7 years. Interest free for 12 years and thereafter at 4½% p.a.
12.	Soil Conservation Schemes	5.39	3.16	Repayable in 15 annual equated instalments with interest at 4¼% p.a.
13.	Slum Clearance Scheme...	0.77	0.77	Repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p.a. after two years.
14.	Co-operative Development	10.20	8.69	Repayable in 15 equated annual instalments with interest at 4¼%p.a.
15.	Improvement to Dairy Farm	0.39	0.37	
16.	Construction of hostel for Navabharati Gurukulam at Rajahmundry.	0.38	0.38	Repayable in 30 equated annual instalments after completion of the building with interest at 5% p.a.
17.	Construction of hostel for Basic Training School of Pentapadu.	0.25	0.25	Interest free. Repayable in 30 annual equal instalments.
18	Poultry Development Scheme.	0.44	0.41	Repayable in 15 equated annual instalments with interest at 4¼% p.a.
19.	Cattle breeding ...	0.32	0.29	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 4% p.a.
20.	Diesel generating sets for Rural Electrification Scheme under the Colombo Plan.	32.42	32.42	Repayable in 25 equated annual instalments commencing from 1963-64. Interest at 4½% p.a.
21.	National Water Supply and Sanitation Sdhemes.	56.00	54.82	Repayable in 30 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs		
	1957-58—(Contd.)		
22. Police Housing Scheme ...	17.95	17.95	Repayable in 20 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
23. Share in Small Savings Collections.	155.69	155.69	Repayable in lump in 10 year with interest at 4% p.a.
24. Flood Control Schemes...	20.00	20.00	Repayable in 25 equated annual instalments after 5 years with interest at 4½% p.a.
25. Development of Handloom Industry.	18.00	18.00	Interest free. Repayable in 9 equal instalments.
	2.03	1.03	Repayable in 2 equated annual instalments with interest at 3⅛% p.a.
	0.05	...	Repayable within one year with interest at 3% p.a. Since repaid.
	3.70	3.70	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 4⅛% p.a.
	1.13	1.10	Repayable in 25 equated annual instalments with interest at 4½% p.a.
	0.36	0.33	Repayable in 10 equated annual instalments with interest at 4% p.a.
	1.50	1.50	Repayable in 9 equated annual instalments commencing from the second anniversary date of drawal. Interest at 4% p.a.
	6.00	5.58	Repayable in 12 equated annual instalments with interest at 4⅛% p.a.
26. Ways and Means Advances	584.44	...	Interest at 3% p.a.
	2,747.31	2,056.77	

ANDHRA PRADESH-(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs.		
	1958-59		
1. Nagarjunasagar Project ...	750.00	750,00	Terms awaited.
2. Approved Development ... Schemes.	400.00	400.00	Repayable in seven annual equated instalments commencing from 1962-63. Interest at 4% p.a.
3. Grow More Food Schemes	153.40	153.40	Terms awaited.
4. Development of Fruit ... Production.	1.50	1.50	Repayable within 18 months. Interest at 3⅛% p.a.
5. Purchase and distribution of Ammonium Sulphate.	250.00	250.00	Repayable within a period of 18 months. Interest at 3⅛% p a. for a maximum period of 15 months.
6. Community Development Projects, National Extension Service, etc.	75.44	75.44	Repayable in twelve equated annual instalments with interest at 4⅛% p.a.
7. Subsidised Industrial Housing Scheme.	10.40	10.40	Repayable in 25 annual equated instalments. Interest at 4½% p a.
8. Low Income Group Housing.	54.85	54.85	Repayable in 30 equated annual instalments commencing after two years after the drawal. Interest at 4½% p.a.
9. *Small Scale Industries.*			
(a) Industrial Estates in Andhra Pradesh.	10.67	10,67	Repayable in 20 equated annual instalments. Interest at 4½% p.a.
(b) Development of Small Scale Industries.	22.50	22.50	Repayable in ten equated annual instalments. Interest at 4% p.a.
(c) Development of Handicratis.	0.94	0.94	Terms awaited.
(d) Development of Silk Industry.	0.35	0.35	Terms awaited.
10. Permanent improvement in scarcity areas.	53.00	53.00	Repayable in 25 annual equated instalments commencing from 1964-65. Interest 4½% p.a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in lakhs.		
	1958-59—(Contd.)		
1. Police Housing Schemes	36.50	36.50	Repayable in 20 equated annual instalments from the fifth anniversary date of drawal. Interest 4½% p.a.
2. Flood Control	46.00	46 00	Repayable in 25 annual equated instalments commencing from 1964-65. Interest at 4½% p.a.
13. Construction of hostel building for Nawabharat Gurukulam, Residential High School, Rajamundry.	0.50	0 50	Repayable in 30 equal instalments. Interest at 5% p.a. to be paid separately.
14. Construction of hostel for Government Engineering Institutions.	3.00	3 00	Repayable after one year after completion of hostels in 33 equated annual instalments.
15. Adoption of metric system of weights and measures.	2.56	2.56	Repaid during 1959-60.
16. Village Housing Project Scheme.	6.60	6 60	Repayable in 20 annual equated instalments commencing from the second anniversary date of drawal. Interest at 4½% p.a.
17. Large and Medium scale Industries.	15.26	15.26	Repayable in ten equated annual instalments. Interest at 4% p.a.
18. Animal Husbandry, Dairying and Fisheries.	8.56	8.56	Terms awaited.
19. Forests and Soil Conservation.	11.05	11.05	Terms awaited.
20. Slum Clearance	3.82	3.82	Repayable in 30 annual equated instalments from the second anniversary. Interest at 4½% p.a.
21. Urban Water Supply	60.00	60.00	Repayable in 30 equated annual instalments. Interest at 4½% p.a.

ANDHRA PRADESH—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs. in Lakhs		
	1958-59—(Contd.)		
22. Co-operative Development.	17.97	17.97	Repayable in 15 equated annual instalments. Interest at 4¼% p.a
23. Sharing of Small Savings Collections.	337.00	337.00	Repayable in one instalment at the end of ten years. Bears simple interest at 4% p.a. payable annually.
24. Materials and Equipment received under T.C.A. programme.	8.55	8.55	Repayable in 25 equated annual instalments commencing from 1964-65. Interest at 4½% p.a.
25. Development of Handloom Industry.	2.12	2.12	Repayable in 2 equated annual instalments. Interest at 4½% p.a.
	10.00	10.00	Repayable in 20 equated annual instalments. Interest at 4½% p.a.
	1.09	1.09	Repayable in 10 equated annual instalments. Interest at 4% p.a.
	13.00	13.00	Terms awaited.
	0.12	0.12	Repayable in 2 equated annual instalments. Interest at 3⅛% p.a.
	2,366.75	2,366.75	

ABSTRACT

	Total amount	Amount out standing on 31-3-1959.
	Rs. lakhs.	*Rs. lakhs.*
1956-57 ... ... (from 1-11-56 to 31-3-57).	674.89	567.94
1957-58	2,747.31	2,0 6.77
1958-59	2,[illegible]66.75	2,366.75
Grend Total—Andhra Pradesh ..	5,781.95	4,991.46